

Załącznik 1 do Gminnego Programu Rewitalizacji

Gminy Nowe Brzesko

na lata

2016 - 2023

**DIAGNOZA SŁUŻĄCA WYZNACZENIU
OBSZARU ZDEGRADOWANEGO I
OBSZARU REWITALIZACJI
GMINY
NOWE BRZESKO**

KRAKÓW, LISTOPAD 2016

SPIS TREŚCI

1. PODSTAWA DIAGNOZY SŁUŻĄCEJ WYZNACZENIU OBSZARU ZDEGRADOWANEGO I OBSZARU REWITALIZACJI W GMINIE NOWE BRZESKO	5
1.1 PODSTAWA PRAWNA.....	5
1.2 METODOLOGIA DIAGNOZY SPOŁECZNEJ	6
1.3 WSTĘPNY OPIS GMINY NOWE BRZESKO	9
2. SYTUACJA SPOŁECZNA	11
2.1 STRUKTURA DEMOGRAFICZNA.....	11
2.2 BEZROBOCIE	13
2.3 UBÓSTWO I POMOC SPOŁECZNA	15
2.4 EDUKACJA I OPIEKA NAD DZIEĆMI	18
2.5 PRZESTĘPCZOŚĆ.....	22
2.6 KAPITAŁ SPOŁECZNY.....	24
3. GOSPODARKA I ROLNICTWO	27
4. WARUNKI ŚRODOWISKOWE	30
5. PARAMETRY PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNE.....	33
5.1 JAKOŚĆ PRZESTRZENI PUBLICZNEJ	33
5.2 JAKOŚĆ SIECI KOMUNIKACYJNEJ I OBSŁUGI KOMUNIKACYJNEJ	35
5.3 ODLEGŁOŚĆ OD INFRASTRUKTURY UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ	38
6. BAZA TECHNICZNA.....	41
6.1 ZASOBY MIESZKALNE.....	41
6.2 MODEL GRZEWczy W BUDYNKACH MIESZKALNYCH.....	43
7. WYZNACZENIE OBSZARU ZDEGRADOWANEGO.....	45
7.1 ANALIZA ZBIORCZA DEFICYTÓW	45
7.2 WNIOSKI DLA WYZNACZENIA OBSZARU ZDEGRADOWANEGO I OBSZARU REWITALIZACJI	48
7.3 SUGESTIE DLA UCHWAŁY RADY GMINY O WYZNACZENIU OBSZARU ZDEGRADOWANEGO I REWITALIZACJI.....	51

SPIS TABEL

Tabela 1. UKŁAD TERYTORIALNY DLA ANALIZY DEFICYTÓW W GMINIE NOWE BRZESKO	7
Tabela 2. PARAMETRY TERYTORIALNO-LUDNOŚCIOWE W MIEŚCIE I SOŁECTWACH GMINY NOWE BRZESKO W ROKU 2015	10
Tabela 3. OCZEKIWANA PRZECIĘTNA DŁUGOŚĆ ŻYCIA W POLSCE W LATACH 2015 - 2050.....	11
Tabela 4. UDZIAŁ LUDNOŚCI W WIEKU 65 LAT I WIĘCEJ W POPULACJI.....	11
Tabela 5. STRUKTURA WIEKU MIESZKAŃCÓW GMINY NOWE BRZESKO.....	11
Tabela 6. TENDENCJE LUDNOŚCIOWE W MIEŚCIE I SOŁECTWACH GMINY NOWE BRZESKO	12
Tabela 7. PRZYCZYNY PRYZNANIA POMOCY RODZINIE (NA PODSTAWIE DECYZJI)	16
Tabela 8. WYNIKI SPRAWDZIANU PO 6. KLASIE W SZKOŁACH GMINY NOWE BRZESKO.....	19
Tabela 9. WYNIKI EGZAMINU GIMNAZJALNEGO W SZKOŁACH GMINY NOWE BRZESKO	19
Tabela 10. MODEL EDUKACYJNEJ WARTOŚCI DODANEJ	20
Tabela 11. ROZKŁAD TERYTORIALNY OBWODÓW SZKÓŁ PODSTAWOWYCH W GMINIE NOWE BRZESKO	22
Tabela 12. WYBRANE WSPÓŁCZYNNIKI PRZESTĘPCZOŚCI W POLSCE I GMINIE NOWE BRZESKO.....	22
Tabela 13. LICZBA KRADZIEŻY W SOŁECTWACH GMINY W LATACH 2011 - 2015	23
Tabela 14. FREKWENCJA W WYBORACH POWSZECHNYCH W LATACH 2014 - 2015 W GMINIE NOWE BRZESKO [%]	25
Tabela 15. ORGANIZACJE POZARZĄDOWE W SOŁECTWACH GMINY NOWE BRZESKO.....	26
Tabela 16. PARAMETRY ROZWOJU GOSPODARCZEGO W SOŁECTWACH GMINY NOWE BRZESKO	28
Tabela 17. POZIOM STABILNOŚCI GOSPODARCZEJ W JEDNOSTKACH REFERENCYJNYCH GMINY NOWE BRZESKO	29
Tabela 18. RUCH TRANZYTOWY W GMINIE NOWE BRZESKO.....	31
Tabela 19. PALIWA STOSOWANE DO CELÓW GRZEWCZYCH	31
Tabela 20. DOPUSZCZALNE POZIOMY HAŁASU W KRAJU	32
Tabela 21. ZESTAWIENIE OBIEKTÓW KULTURY I OBIEKTÓW WIELOFUNKCYJNYCH W GMINIE NOWE BRZESKO	34
Tabela 22. DOSTĘPNOŚĆ PRZYSTANKÓW TRANSPORTU ZBIOROWEGO W GMINIE NOWE BRZESKO	35
Tabela 23. POŁĄCZENIA TRANSPORTU ZBIOROWEGO W JEDNOSTKACH REFERENCYJNYCH GMINY NOWE BRZESKO	36
Tabela 24. STRUKTURA WIEKU BUDYNKÓW W KRAJU	41
Tabela 25. SZACOWANY ODSETEK BUDYNKÓW MIESZKALNYCH WZNIESIONYCH DO 1970 ROKU	42
Tabela 26. POZIOM WYKORZYSTANIA WĘGLA DO CELÓW GRZEWCZYCH.....	43
Tabela 27. PARAMETRY OCENY DEFICYTÓW SPOŁECZNYCH, GOSPODARCZYCH, ŚRODOWISKOWYCH, PRZESTRZENNO-FUNKCYJNALNYCH I TECHNICZNYCH W GMINIE.....	45
Tabela 28. PRZEGLĄD DEFICYTÓW SPOŁECZNYCH W GMINIE	47
Tabela 29. PRZEGLĄD DEFICYTÓW GOSPODARCZYCH, ŚRODOWISKOWYCH, PRZESTRZENNO-FUNKCYJNALNYCH I TECHNICZNYCH W GMINIE.....	48
Tabela 30. PARAMETRY LUDNOŚCIOWE I TERYTORIALNE OBSZARU ZDEGRADOWANEGO.....	49
Tabela 31. PARAMETRY LUDNOŚCIOWE I TERYTORIALNE OBSZARU ZDEGRADOWANEGO I OBSZARU REWITALIZACJI GMINY NOWE BRZESKO	50

SPIS WYKRESÓW

Wykres 1. STRUKTURA WIEKU MIESZKAŃCÓW GMINY NOWE BRZESKO	12
Wykres 2. UDZIAŁ ZAREJESTROWANYCH BEZROBOTNYCH WŚRÓD OSÓB W WIEKU PRODUKCYJNYM	14
Wykres 3. ZAPOTRZEBOWANIE NA POMOC SPOŁECZNĄ Z UWAGI NA BEZROBOCIE.....	14
Wykres 4. ZASIĘG UDZIELANIA POMOCY SPOŁECZNEJ W POLSCE, MAŁOPOLSCIE I NOWYM BRZESKU.....	16
Wykres 5. POZIOM UDZIELANEGO WSPARCIA M-GOPS W SOŁECTWACH GMINY	17
Wykres 6. ODSETEK DZIECI DOŻYWIANYCH W GRUPIE OSÓB W WIEKU PRZEDPRODUKCYJNYM	18
Wykres 7. EDUKACYJNA WARTOŚĆ DODANA GIMNAZJÓW W GMINIE NOWE BRZESKO W ZAKRESIE PRZEDMIOTÓW HUMANISTYCZNYCH	20
Wykres 8. EDUKACYJNA WARTOŚĆ DODANA GIMNAZJÓW W GMINIE NOWE BRZESKO W ZAKRESIE PRZEDMIOTÓW MATEMATYCZNO-PRZYRODNICZYCH.....	21
Wykres 9. LICZBA KRADZIEŻY W GMINIE NOWE BRZESKO W 2015 ROKU / 10 TYS. MIESZKAŃCÓW	23

Wykres 10. ŚREDNIA ROCZNA LICZBA KRADZIEŻY W GMINIE NOWE BRZESKO W LATACH 2011 - 2015 / 10 TYS. MIESZKAŃCÓW	24
Wykres 11. LICZBA PODMIOTÓW GOSPODARKI NARODOWEJ W KRAJU, WOJEWÓDZTWIE I GMINIE NA 10 TYS. MIESZKAŃCÓW W WIEKU PRODUKCYJNYM W 2014 ROKU	27
Wykres 12. LICZBA PODMIOTÓW GOSPODARKI NARODOWEJ W SOŁECTWACH NA 10 TYS. MIESZKAŃCÓW W WIEKU PRODUKCYJNYM.....	27
Wykres 13. ZMIANA LICZBY PODMIOTÓW GOSPODARCZYCH W GMINIE NOWE BRZESKO W LATACH 2011 - 2015.....	28
Wykres 14. ZANIECZYSZCZENIE POWIETRZA PYŁEM PM10 W WYBRANYCH STREFACH W KRAJU W LATACH 2010 - 2014	30
Wykres 15. LICZBA DOMÓW I OŚRODKÓW KULTURY, KLUBÓW I ŚWIETLIC W POLSCE	34
Wykres 16. LICZBA DOMÓW I OŚRODKÓW KULTURY, KLUBÓW I ŚWIETLIC W MAŁOPOLSCE.....	34
Wykres 17. DOSTĘPNOŚĆ PRZYSTANKÓW TRANSPORTU ZBIOROWEGO W GMINIE NOWE BRZESKO	36
Wykres 18. PARAMETRY ZAGROŻEŃ NA DROGACH W SOŁECTWACH GMINY NOWE BRZESKO W 2015 ROKU..	37
Wykres 19. PARAMETRY ZAGROŻEŃ NA DROGACH W SOŁECTWACH GMINY NOWE BRZESKO W LATACH 2011 - 2015.....	38
Wykres 20. SZACUNKOWA STRUKTURA WIEKU BUDYNKÓW MIESZKALNYCH W GMINIE NOWE BRZESKO	42
Wykres 21. UŻYTKOWANIE INSTALACJI WĘGLOWYCH W GMINIE NOWE BRZESKO [INSTALACJE WĘGLOWE/km ²]	44
Wykres 22 PUNKTOWA OCENA DEFICYTÓW SPOŁECZNYCH W GMINIE NOWE BRZESKO	47

1. PODSTAWA DIAGNOZY SŁUŻĄCEJ WYZNACZENIU OBSZARU ZDEGRADOWANEGO I OBSZARU REWITALIZACJI W GMINIE NOWE BRZESKO

1.1 PODSTAWA PRAWNA

Niniejszy dokument stanowi gruntowną analizę czynników społeczno-gospodarczych, a także podstawę do dalszych prac w celu wyznaczenia obszarów zdegradowanych oraz obszarów, które winny zostać zrewitalizowane dla poprawy jakości życia mieszkańców gminy Nowe Brzesko. W dłuższej perspektywie jest on niezbędnym etapem na drodze do opracowania gminnego programu rewitalizacji, stanowiącego podstawę działań naprawczych w obszarach dotkniętych deficytami społecznymi. Dokument jest zgodny z wymogami zawartymi w:

Strona | 5

- Ustawie o rewitalizacji z dn. 9 października 2015 roku, zwanej dalej Ustawą.
- Wytycznych w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014 - 2020, przyjętych dn. 2 sierpnia 2016 r. decyzją Ministra Rozwoju, zwanych dalej Wytycznymi.
- Regionalnym Programie Operacyjnym Województwa Małopolskiego na lata 2014 - 2020, zwanym dalej RPO WM 2014 - 2020.

Status prawny oraz wymogi odnośnie obszaru zdegradowanego oraz rewitalizacji podane zostały w rozdziale 3. Ustawy z dn. 9 października 2015 roku o rewitalizacji (art. 8-13). Można z niego wywieść następujące definicje:

OBSZAR ZDEGRADOWANY to obszar gminy znajdujący się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym. Ponadto w obszarze tym występuje przynajmniej jeden z deficytów: gospodarczy, środowiskowy, przestrzenno-funkcjonalny lub techniczny.

OBSZAR REWITALIZACJI wyznaczony jest jako całość lub część obszaru zdegradowanego, przy czym nie może on obejmować obszaru większego niż 20% powierzchni gminy, na którym zamieszkuje więcej niż 30% mieszkańców gminy. Niezamieszkałe tereny przemysłowe, w tym portowe i wydobywcze, tereny powojenne albo pokolejne mogą wejść w skład obszaru rewitalizacji jedynie w przypadku, gdy zaplanowane działania będą przeciwdziałały deficytom społecznym.

Zarówno obszar zdegradowany, jak i obszar rewitalizacji może być podzielony na podobszary, w tym nieposiadające ze sobą wspólnych granic. W tym przypadku każdy z podobszarów musi spełniać warunki określone w Ustawie - zdiagnozowane deficyty społeczne oraz deficyty w jednym z obszarów; gospodarczym, środowiskowym, przestrzenno-funkcjonalnym lub technicznym.

1.2 METODOLOGIA DIAGNOZY SPOŁECZNEJ

Wewnętrzna systematyka dokumentu wynika z przywoływanych wcześniej definicji obszaru zdegradowanego i rewitalizacji. Stąd część diagnostyczną podzielono na 5 zasadniczych działań:

- sytuacja społeczna,
- sytuacja gospodarcza,
- warunki środowiskowe,
- warunki przestrzenno-funkcjonalne,
- warunki techniczne.

Strona | 6

W każdym z tych działań dokonano diagnozy występowania poszczególnych zjawisk przestrzenno-społecznych oraz wskazano deficyty pojawiające się w poszczególnych analizowanych grupach, przy uwzględnieniu podziału administracyjnego gminy, co ma za zadanie dokładne określenie, zarówno skali jak i lokalizacji poszczególnych zjawisk.

Podstawą podziału terytorium gminy na obszary, w celu dalszego wyznaczenia obszaru zdegradowanego i rewitalizacji jest dobór odpowiedniej wielkości jednostek. Podział na jednostki mniejsze daje możliwość diagnozowania skupisk deficytów społecznych z większą precyzją. Jest to konieczne w przypadku zwartych obszarów miejskich, charakteryzujących się dużym zagęszczeniem mieszkańców i wysokim stopniem anonimowości, który w znacznym stopniu utrudnia zaangażowanie mieszkańców w proces rewitalizacji.

Podział terytorium gminy na jednostki zbyt małe niesie ze sobą zagrożenia:

1. Brak odpowiedniego powiązania przyczyn i skutków negatywnych zjawisk, zwłaszcza gdy źródło deficytu zlokalizowane jest poza wyznaczoną jednostką (np. gdy problemy zdrowotne mieszkańców wynikają z zanieczyszczenia środowiska, którego źródło zlokalizowane jest w innej jednostce lub gdy słabe wyniki uczniów powiązane są z niskim poziomem nauczania w szkole zlokalizowanej w innej jednostce). W takiej sytuacji pojawia się konieczność prowadzenia działań naprawczych w obszarach leżących poza jednostką, w której zdiagnozowano deficyt. Prowadzi to do trudności w zrozumieniu procesu rewitalizacji i osiągnięcia odpowiedniego poziomu partycypacji społecznej.
Spójne i zrozumiałe działania wymagają, żeby deficyty minimalizowane były przede wszystkim działaniami naprawczymi w samej jednostce.
2. Zbyt mała liczba mieszkańców, która skutkować może:
 - a. Brakiem możliwości efektywnego przeprowadzenia analiz statystycznych
 - b. Brakiem możliwości wyłonienia społeczności interesariuszy, mogących wziąć aktywny udział w konsultacjach społecznych.
3. Wyłonienie się sprzecznych interesów wewnątrz lokalnej społeczności, co w skrajnych przypadkach może uniemożliwić przeprowadzenie konstruktywnych konsultacji społecznych, a nawet powodować kolejne deficyty (np. mniejsze uczestnictwo w życiu publicznym w przyszłości).

W związku z powyższym uznano, że jednostki, na które podzielony zostanie teren gminy muszą odpowiadać następującym cechom:

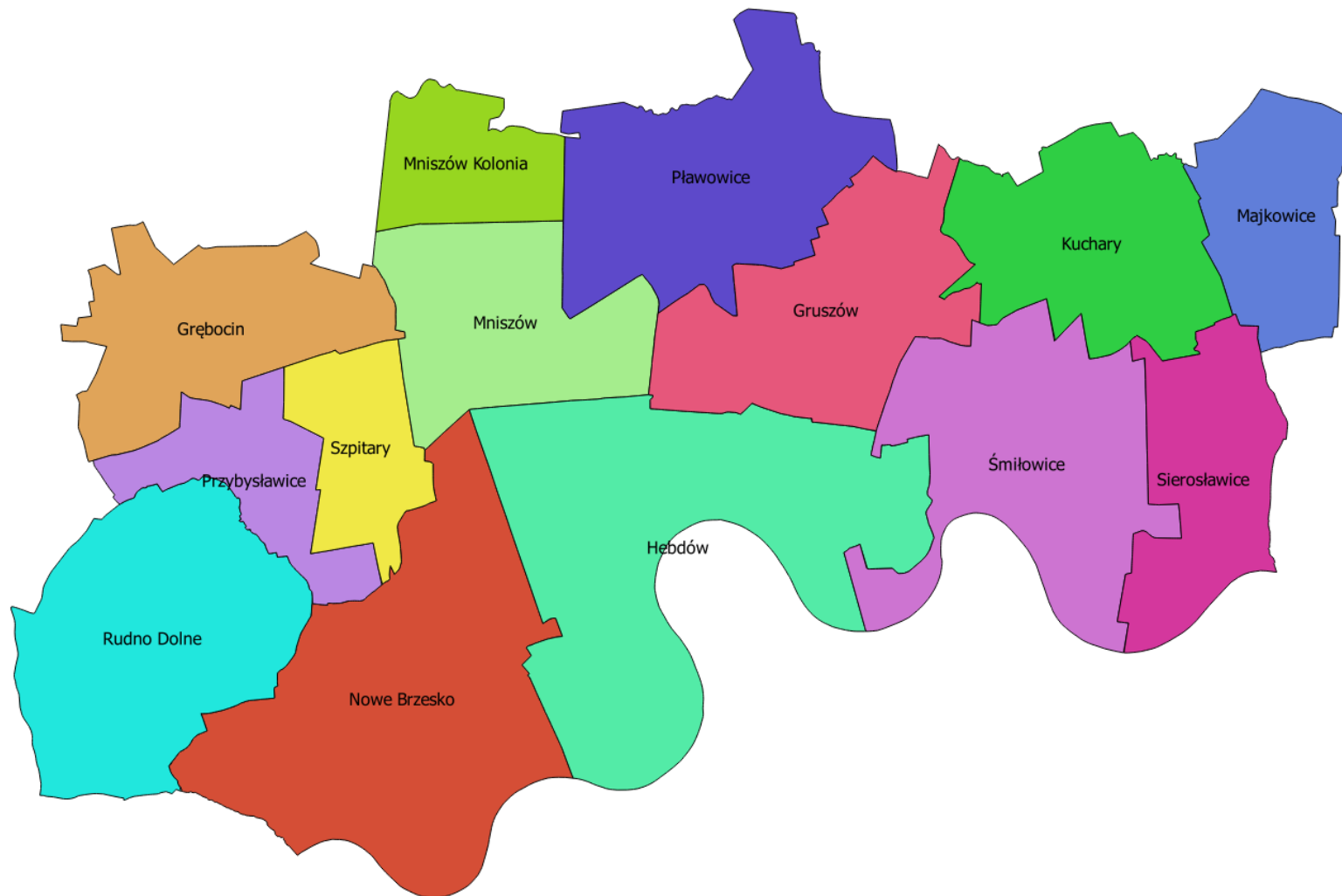
1. Muszą stanowić spójną całość pod względem funkcjonalnym i terytorialnym, tzn.:
 - a. Muszą posiadać infrastrukturę publiczną wpływającą na poziom realizacji usług publicznych, zwłaszcza placówkę edukacyjną, kulturalną lub sportową,
 - b. Muszą gwarantować warunki do rozbudowy lub lokalizacji nowej infrastruktury w taki sposób, aby zmniejszyły deficyty społeczności lokalnej w jednostce,
2. Muszą dysponować odpowiednią społecznością interesariuszy, mogących w aktywny sposób wziąć udział w konsultacjach społecznych.

Głównym centrum gospodarczym, usługowym i administracyjnym gminy jest miasto Nowe Brzesko. Siłą rzeczy, będzie musiało ono uczestniczyć w procesie rewitalizacji, choćby ze względu na obecność głównej placówki edukacyjnej. Nie zmienia to faktu, że w poszczególnych sołectwach zlokalizowane są obiekty kulturalne i wielofunkcyjne, mogące być miejscem rozwoju usług publicznych. Stanowią one małe centra lokalnej aktywności o oddziaływaniu nie wykraczającym najczęściej poza granice miejscowości.

Wobec powyższego stwierdzono, że jedynym racjonalnym podziałem terytorium gminy, gwarantującym zaangażowanie lokalnej społeczności w proces rewitalizacji jest podział, przeprowadzony wedle istniejących jednostek administracyjnych - na miasto Nowe Brzesko i poszczególne sołectwa. Podejście takie gwarantuje, że powstała lub modernizowana infrastruktura służyć będzie większej części społeczności, a równocześnie spełni podane wyżej wstępne założenia. Dlatego też analiza została przeprowadzona w układzie terytorialnym, jak poniżej.

Tabela 1. UKŁAD TERYTORIALNY DLA ANALIZY DEFICYTÓW W GMINIE NOWE BRZESKO

Nowe Brzesko (miasto)	Mniszów-Kolonia
Grębocin	Pławowice
Gruszów	Przybysławice
Hebdów	Rudno Dolne
Kuchary	Sierosławice
Majkowice	Szpitary
Mniszów	Śmiłowice

Rysunek 1. PODZIAŁ GMINY NOWE BRZESKO NA JEDNOSTKI POMOCNICZE

Biorąc powyższe pod uwagę, dla prawidłowego opracowania niniejszego dokumentu Burmistrz Gminy i Miasta Nowe Brzesko pozyskał dane z następujących źródeł:

- Urząd Gminy i Miasta Nowe Brzesko,
- Jednostki organizacyjne Gminy i Miasta (szkoły publiczne, Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Brzesku),
- Powiatowa Komenda Policji w Proszowicach,
- Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Krakowie,

Strona | 9

Ponieważ dane statystyczne nie odzwierciedlają w pełni sytuacji społecznej, a zwłaszcza deficytów społecznych, dlatego też, pozostając w zgodzie z postanowieniami Ustawy, przeprowadzono konsultacje społeczne, mające na celu uzyskanie wiedzy i opinii płynących z doświadczenia mieszkańców.

Formy i terminy prowadzenia konsultacji społecznych wynikają z rozdziału 2 Ustawy (art. 5-7). Co ważne, Burmistrz Gminy i Miasta zobligowany jest do umożliwienia mieszkańcom i pozostałym interesantom przekazywania uwag w postaci papierowej lub elektronicznej, a także w ramach przynajmniej dwóch z wymienionych form konsultacji (harmonogram konsultacji społecznych przedstawiono w Gminnym Programie Rewitalizacji):

- spotkania,
- debaty,
- warsztaty,
- spacer studyjne,
- ankiety,
- wywiady,
- wykorzystanie grup przedstawicielskich,
- zbieranie uwag ustnych.

Analiza przedstawionych w dokumencie danych statystycznych, uzupełniona została innymi metodami badawczymi:

1. W części dotyczącej sfery przestrzenno-funkcjonalnej gminy przeprowadzono analizę odległości pomiędzy poszczególnymi obszarami zabudowy mieszkalnej, a infrastrukturą użyteczności publicznej.
2. W części dotyczącej obszaru edukacji, dla opisu poziomu nauczania w gimnazjach posłużono się wskaźnikiem edukacyjnej wartości dodanej (EWD), zgodnie z metodologią Instytutu Badań Edukacyjnych.

1.3 WSTĘPNY OPIS GMINY NOWE BRZESKO

Gmina Nowe Brzesko położona jest w województwie małopolskim, w powiecie proszowickim. Zajmuje ona powierzchnię 54,53 km². W 2015 roku zamieszkiwało ją 5698 osób. Podzielona jest na 14 jednostek - jedno miasto (Nowe Brzesko) i 13 sołectw.

Największe zagęszczenie ludności odnotowano w mieście Nowe Brzesko - 226,9 os./km². Jest to jedyna jednostka, w której parametr jest wyższy niż średnio w Małopolsce (222 os. / km²).

Średnio w gminie zagęszczenie jest o ponad połowę niższe niż przeciętnie w województwie (104,8 os./km²), przy czym najrzadziej zaludnionym sołectwem są Pławowice (45,6 os./km²).

Tabela 2. PARAMETRY TERYTORIALNO-LUDNOŚCIOWE W MIEŚCIE I SOŁECTWACH GMINY NOWE BRZESKO W ROKU 2015

MIASTO / SOŁECTWO	POPULACJA	OBSZAR [ha]	ZAGĘSZCZENIE LUDNOŚCI [os. / km ²]
Nowe Brzesko	1646	725,4	226,9
Grębocin	246	345,8	71,1
Gruszów	246	410,0	60,0
Hebdów	752	753,8	99,8
Kuchary	348	359,0	96,9
Majkowice	245	237,5	103,2
Mniszów	256	333,4	76,8
Mniszów-Kolonia	165	168,8	97,8
Pławowice	209	458,1	45,6
Przybysławice	178	190,3	93,6
Rudno Dolne	368	510,9	72,0
Sierosławice	234	280,6	83,4
Szpitary	240	173,5	138,3
Śmiłowice	565	488,9	115,6
GMINA	5698	5436,0	104,8

Źródło: GUS, Urząd Gminy i Miasta Nowe Brzesko, obliczenia własne

2. SYTUACJA SPOŁECZNA

2.1 STRUKTURA DEMOGRAFICZNA

W kraju obserwowane są tendencje społeczne analogiczne do tych, jakie mają miejsce w przeważającej części krajów Unii Europejskiej. Z punktu widzenia potrzeb rewitalizacyjnych, na szczególną uwagę zasługuje zmiana struktury wiekowej społeczeństw, a zwłaszcza proces ich starzenia się, za którym idzie konieczność korekty polityki społecznej.

Strona | 11

Proces starzenia się społeczeństwa, mierzony zarówno wzrostem liczby osób w wieku poprodukcyjnym, jak i zmniejszeniem się udziału dzieci i młodzieży w strukturze wiekowej, wzmacniany jest wzrostem spodziewanej długości życia.

"Prognoza ludności na lata 2014 - 2050" sporządzona przez Główny Urząd Statystyczny przewiduje, że w 2050 roku populacja kraju będzie wynosiła niespełna 34 miliony osób, przy czym spadek liczby ludności będzie nasilał się w kolejnych dekadach. W 2020 roku liczba mieszkańców Polski będzie wynosiła 38,14 mln, co będzie oznaczało spadek o ok. 1% w stosunku do 2014 roku.

Tabela 3. OCZEKIWANA PRZECIĘTNA DŁUGOŚĆ ŻYCIA W POLSCE W LATACH 2015 - 2050

PŁEĆ/ROK	2015	2020	2025	2050
Mężczyźni	73,4	74,6	75,9	82,1
Kobiety	81,2	82,1	83	87,5

Zródło: "Prognoza ludności na lata 2014 - 2050"

Tabela 4. UDZIAŁ LUDNOŚCI W WIEKU 65 LAT I WIĘCEJ W POPULACJI

	2014	2020	2050
Udział ludności w wieku powyżej 65 lat w populacji kraju	15,3%	18,9%	32,7%

Zródło: "Prognoza ludności na lata 2014 - 2050", obliczenia własne

Zgodnie z danymi Urzędu Miejskiego w Nowym Brzesku, w 2015 roku w granicach gminy mieszkało 5698 osób. Pomimo tego, że w poszczególnych sołectwach nie stwierdzono znacznych deficytów związanych z procesem starzenia się społeczności, w strukturze wieku mieszkańców zaobserwowano znaczne różnice. Odsetek osób w wieku przedprodukcyjnym waha się od 14,6 do 21,8%, a osób w wieku poprodukcyjnym - od 14,5 do 23,9%. Do najstarszych społeczności zaliczają się mieszkańcy sołectw Pławowice i Gruszów (odpowiednio 23,9 i 22% osób w wieku poprodukcyjnym). Najmłodszy są mieszkańcy miejscowości Kuchary i Rudno Dolne (odpowiednio 21,8 i 21,7% osób w wieku przedprodukcyjnym).

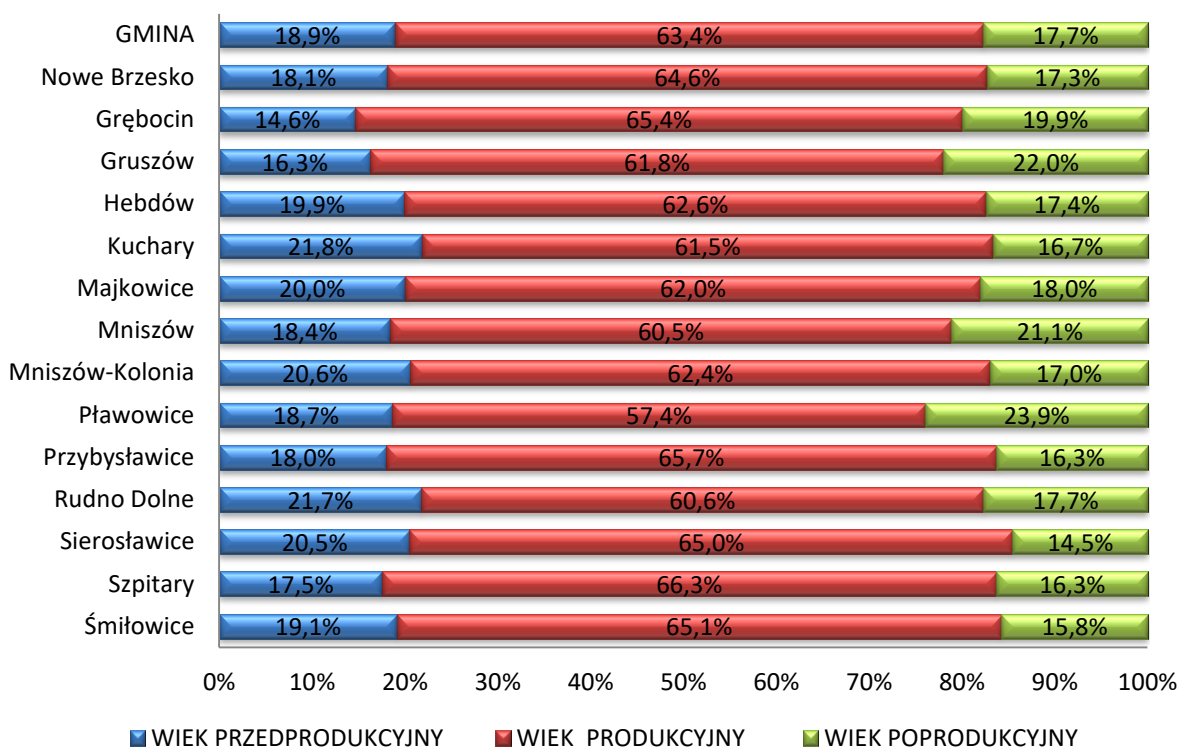
Tabela 5. STRUKTURA WIEKU MIESZKAŃCÓW GMINY NOWE BRZESKO

	WIEK PRZEDPRODUKCYJNY	WIEK PRODUKCYJNY	WIEK POPRODUKCYJNY	ŁĄCZNIE
Nowe Brzesko	298	1063	285	1646
Grębocin	36	161	49	246
Gruszów	40	152	54	246
Hebdów	150	471	131	752
Kuchary	76	214	58	348
Majkowice	49	152	44	245
Mniszów	47	155	54	256

Mniszów-Kolonia	34	103	28	165
Pławowice	39	120	50	209
Przybysławice	32	117	29	178
Rudno Dolne	80	223	65	368
Sierosławice	48	152	34	234
Szpitary	42	159	39	240
Śmiłowice	108	368	89	565
GMINA	1079	3610	1009	5698

Źródło: Urząd Gminy i Miasta Nowe Brzesko

Wykres 1. STRUKTURA WIEKU MIESZKAŃCÓW GMINY NOWE BRZESKO

Źródło: Urząd Gminy i Miasta Nowe Brzesko

Na przestrzeni lat 2011 - 2015 populacja gminy nieznacznie się zmniejszyła. Pod względem liczby ludności, widoczne były jednak istotne zmiany w poszczególnych sołectwach. Wyraźnie skurczyła się populacja Majkowic i Grębocina - odpowiednio o 7,5 i 7,2%. Istotnie wzrosła natomiast liczba mieszkańców Przybysławic (4,7%) i Hebdowa (2,7%).

Tabela 6. TENDENCJE LUDNOŚCIOWE W MIEŚCIE I SOŁECTWACH GMINY NOWE BRZESKO

MIASTO / SOŁECTWA	2011 ROK	2015 ROK	ZMIANA	
			LICZBA	%
Nowe Brzesko	1640	1646	6	0,4%
Grębocin	265	246	-19	-7,2%
Gruszów	249	246	-3	-1,2%
Hebdów	732	752	20	2,7%
Kuchary	351	348	-3	-0,9%

Majkowice	265	245	-20	-7,5%
Mniszów	256	256	0	0,0%
Mniszów-Kolonia	171	165	-6	-3,5%
Pławowice	211	209	-2	-0,9%
Przybysławice	170	178	8	4,7%
Rudno Dolne	369	368	-1	-0,3%
Sierosławice	232	234	2	0,9%
Szpitary	245	240	-5	-2,0%
Śmiłowice	554	565	11	2,0%
GMINA	5710	5698	-12	-0,2%

Źródło: Urząd Gminy i Miasta Nowe Brzesko

Strona | 13

WNIOSKI - DEMOGRAFIA

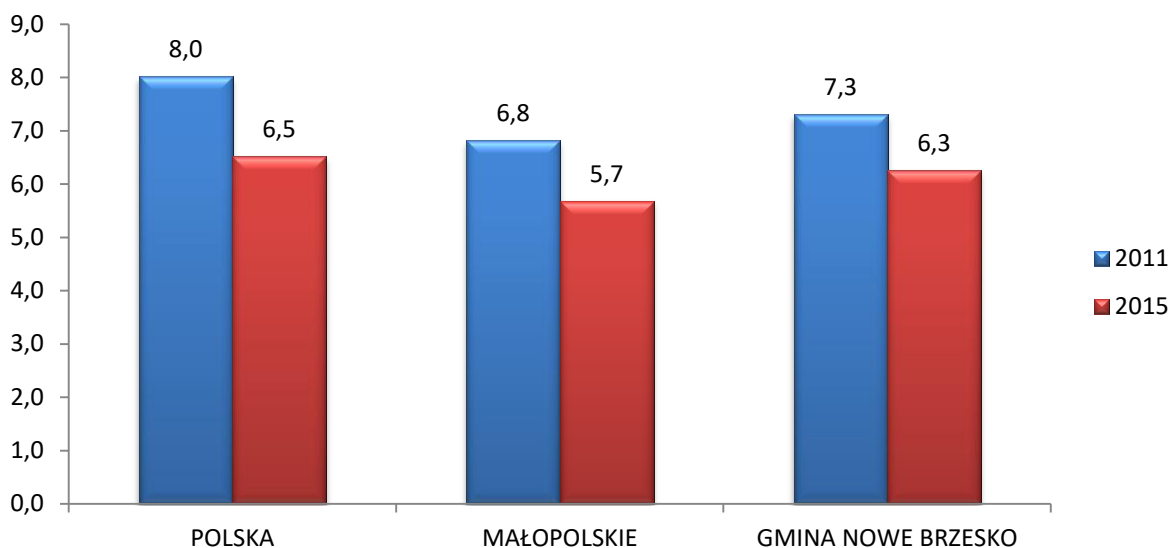
W przeważającej części gminy w obszarze demografii obserwuje się stabilną sytuację. Liczba mieszkańców gminy w ciągu ostatnich lat praktycznie nie zmieniła się. Jedynymi sołectwami, w których nastąpił wyraźny spadek liczby mieszkańców były Majkowice i Grębocin.

2.2 BEZROBOCIE

Dane przywoływane w dokumencie dotyczą bezrobocia rozumianego jako odsetek osób zarejestrowanych jako bezrobotne w grupie osób w wieku produkcyjnym. Bezrobotny zarejestrowany to osoba, która ukończyła 18 lat i nie osiągnęła wieku emerytalnego, niezatrudniona i niewykonywająca innej pracy zarobkowej, zdolna i gotowa do podjęcia zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy i zarejestrowana we właściwym dla miejsca zameldowania (stałego lub czasowego) powiatowym urzędzie pracy oraz poszukująca zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej.

Poprawa parametrów gospodarczych w kraju wpłynęła na odczuwalną poprawę sytuacji materialnej gospodarstw domowych. W ciągu minionej dekady w kraju wyraźnie zmniejszyło się bezrobocie - obecny stały trend spadkowy notowany jest od 2013 roku.

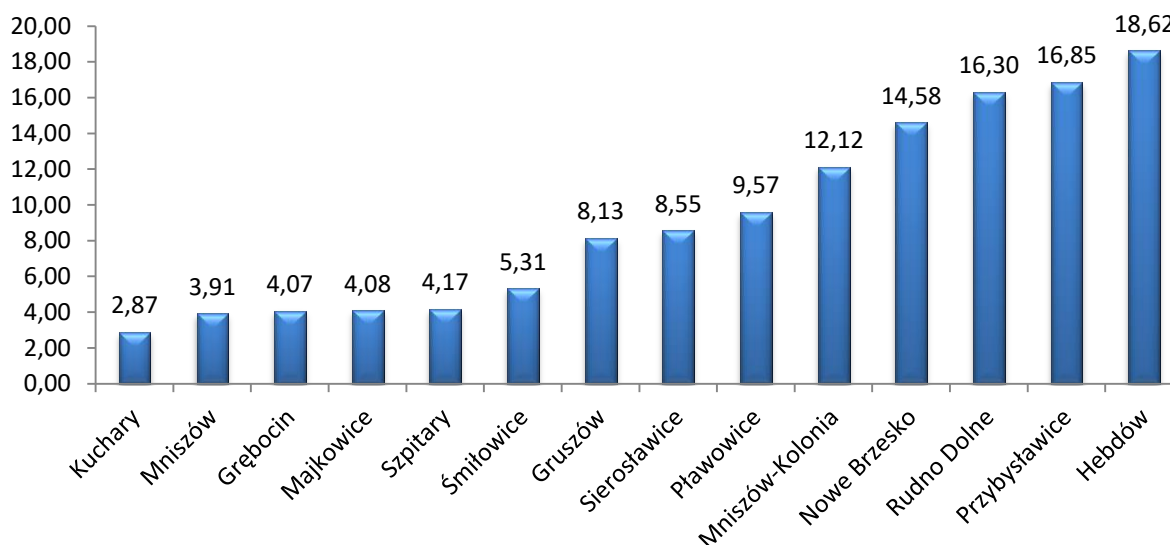
Poziom bezrobocia niewiele się różni od średnich parametrów w kraju i Małopolsce. Na koniec 2015 roku, 6,3% osób w wieku produkcyjnym w gminie Nowe Brzesko, zarejestrowanych było jako bezrobotni, przy czym parametry w Małopolsce i w kraju wynosiły odpowiednio: 5,7% i 6,5%.

Wykres 2. UDZIAŁ ZAREJESTROWANYCH BEZROBOTNYCH WŚRÓD OSÓB W WIEKU PRODUKCYJNYM

Źródło: GUS

Należy mieć świadomość, że w granicach gminy znajdują się tereny zarówno o charakterze miejskim (miasto Nowe Brzesko), jak i obszary rolnicze lub porolnicze. Porównywanie bezrobocia na tych dwóch typach obszarów może prowadzić do mylnych wniosków. Wiąże się to z występowaniem na terenach wiejskich zjawiska tzw. bezrobocia ukrytego, polegającego na niedoszacowaniu parametrów wśród osób pracujących w niskoobszarowych gospodarstwach rolnych.

W związku z tym przyjęto dla oceny skali poziomu bezrobocia parametr oparty o liczbę przyznanych zasiłków, przypadających na 1000 mieszkańców.

Wykres 3. ZAPOTRZEBOWANIE NA POMOC SPOŁECZNĄ Z UWAGI NA BEZROBOCIE

Jak wynika z danych pozostających w dyspozycji Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Brzesku, średnio w gminie na 1000 mieszkańców przyznawanych jest

11,1 zasiłku z tytułu bezrobocia. Z zestawienia wynika, że największe nasilenie problemu występuje w miejscowościach Hebdów, Przybysławice i Rudno Dolne. Najlepsza sytuacja występuje w Kucharach, Mniszowie, Grębocinie, Majkowicach i Szpitarach.

2.3 UBÓSTWO I POMOC SPOŁECZNA

"Ubóstwo" nie jest terminem jednoznacznym. Zasadniczo wyróżnia się jego dwa typy: ubóstwo absolutne, rozumiane jako brak możliwości zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych czy społecznych oraz ubóstwo relatywne - w tym przypadku bierze się pod uwagę dystans dzielący poziom życia jednostki czy gospodarstwa domowego od średniego poziomu życia na danym obszarze.

Pomimo złożoności pojęcia, wciąż podstawowym parametrem określającym poziom ubóstwa jest skala dochodów. Tzw. ustawowa granica ubóstwa aktualizowana jest co 3 lata na drodze rozporządzenia Rady Ministrów¹, stanowiącego uszczegółowienie zapisów Ustawy z dn. 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. Od 1 października 2015 roku obowiązującymi kryteriami dochodowymi są:

- dla osoby samotnie gospodarującej – dochód w wysokości 634 zł,
- dla osoby w rodzinie – dochód w wysokości 514 zł;

POMOC SPOŁECZNA

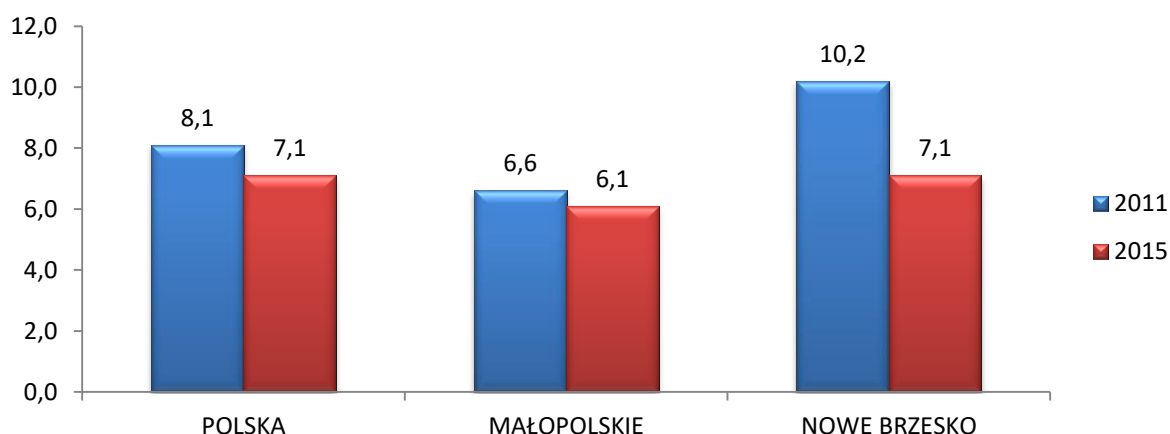
Za pomoc społeczną w gminie, stanowiącą główne narzędzie przeciwdziałania ubóstwu, odpowiada Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Brzesku, działający na podstawie Ustawy z dn. 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej. Podstawę i opis możliwych przyczyn udzielenia pomocy społecznej stanowi art. 7 Ustawy. Poza ubóstwem, do najważniejszych przyczyn zalicza się: bezdomność, bezrobocie, alkoholizm i niepełnosprawność.

Oznacza to, że fakt korzystania z pomocy społecznej nie jest tożsamy z doświadczaniem ubóstwa. W 2014 roku ze środowiskowej pomocy społecznej korzystało prawie 8% ludności kraju (2,95 mln ludzi), z czego jedynie 2,05 mln żyło w rodzinach, spełniających kryterium dochodowe ubóstwa.

Jak wynika z analizy GUS pn. "Ubóstwo w Polsce w latach 2013 i 2014", najbardziej zagrożoną grupą są dzieci i młodzież. Ponad 10% z nich żyje w skrajnym ubóstwie, podczas gdy analogiczny współczynnik dla osób w wieku produkcyjnym wynosi 7%, a dla osób w wieku poprodukcyjnym - 4,3%. Stąd w polityce społecznej przewidziano odrębne narzędzia dla przeciwdziałania zjawisku właśnie wśród najmłodszych, przede wszystkim zasiłki na dziecko.

Parametry zapotrzebowania na pomoc społeczną w gminie są nieco wyższe niż w Małopolsce i identyczne jak w kraju. Warto przy tym zauważyć, że sytuacja w ostatnich latach znacznie się poprawiła.

¹ ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW z dnia 14 lipca 2015 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej.

Wykres 4. ZASIĘG UDZIELANIA POMOCY SPOŁECZNEJ W POLSCE, MAŁOPOLSCE I NOWYM BRZESKU

Źródło: GUS

Przeciętnie na 1000 mieszkańców gminy podjęto w 2015 roku 53,9 decyzji o udzieleniu pomocy, przy czym parametr notowany w całym województwie małopolskim był bardzo zbliżony - 56,5 interwencji. Największe zapotrzebowanie na pomoc wykazywały rodziny z sołectwa Rodno Dolne (133 interwencje/1000 mieszkańców). Wyższe niż przeciętne parametry odnotowano również w Przybysławicach i Hebdowie.

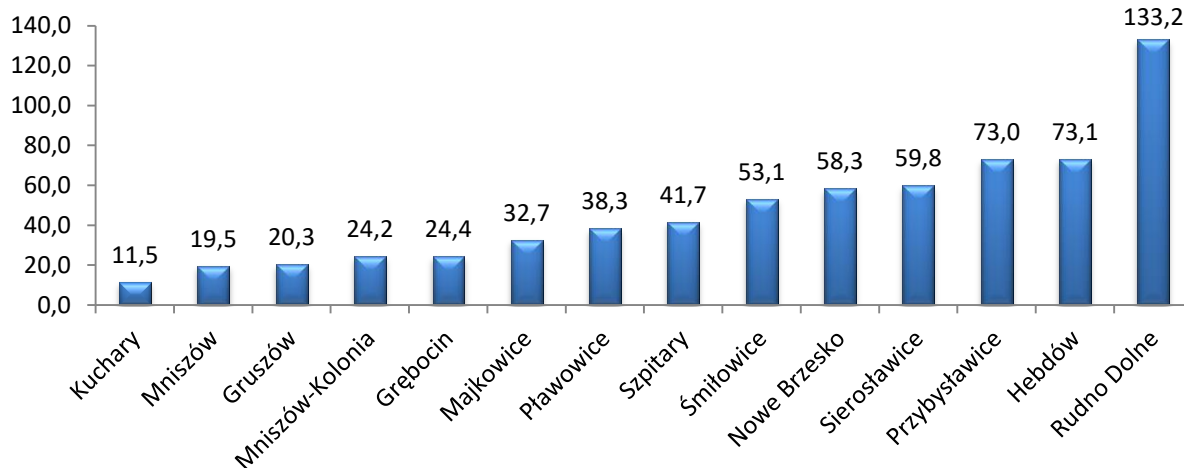
Tabela 7. PRZYCZYNY PRYZNANIA POMOCY RODZINIE (NA PODSTAWIE DECYZJI)

SOŁECTWO	POPULACJA	UBÓSTWO	BEZDOMNOŚĆ	POTRZEBY OCHRONY MACIERZYŃSTWA W TYM WIELODZIELIŃCZOŚCI	BEZROBOCIE	NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ	DŁUGOTRWAŁA CHOROBA	BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEKUŃCZYCH I PROWADZENIA GOSPODARSTWA DOMOWEGO	ALKOHOLIZM	ŁĄCZNIE	ŁĄCZNIE / 1000 OS.
Nowe Brzesko	1646	16	1	8	24	15	14	13	5	96	58,3
Grębocin	246	1	0	0	1	2	2	0	0	6	24,4
Gruszów	246	1	0	0	2	0	1	0	1	5	20,3
Hebdów	752	9	0	4	14	4	9	10	5	55	73,1
Kuchary	348	1	0	2	1	0	0	0	0	4	11,5
Majkowice	245	2	0	0	1	2	3	0	0	8	32,7
Mniszów	256	0	0	0	1	2	1	1	0	5	19,5
Mniszów-Kolonia	165	0	0	0	2	0	1	1	0	4	24,2
Pławowice	209	2	0	0	2	1	3	0	0	8	38,3
Przybysławice	178	4	0	2	3	1	0	2	1	13	73,0
Rudno Dolne	368	6	0	7	6	9	7	9	5	49	133,2
Sierosławice	234	3	0	2	2	3	3	1	0	14	59,8

Szpitary	240	2	0	1	1	2	1	2	1	10	41,7
Śmiłowice	565	4	0	4	3	6	7	5	1	30	53,1
ŁĄCZNIE	5698	51	1	30	63	47	52	44	19	307	53,9

Źródło: M-GOPS w Nowym Brzesku

Wykres 5. POZIOM UDZIELANEGO WSPARCIA M-GOPS W SOŁECTWACH GMINY

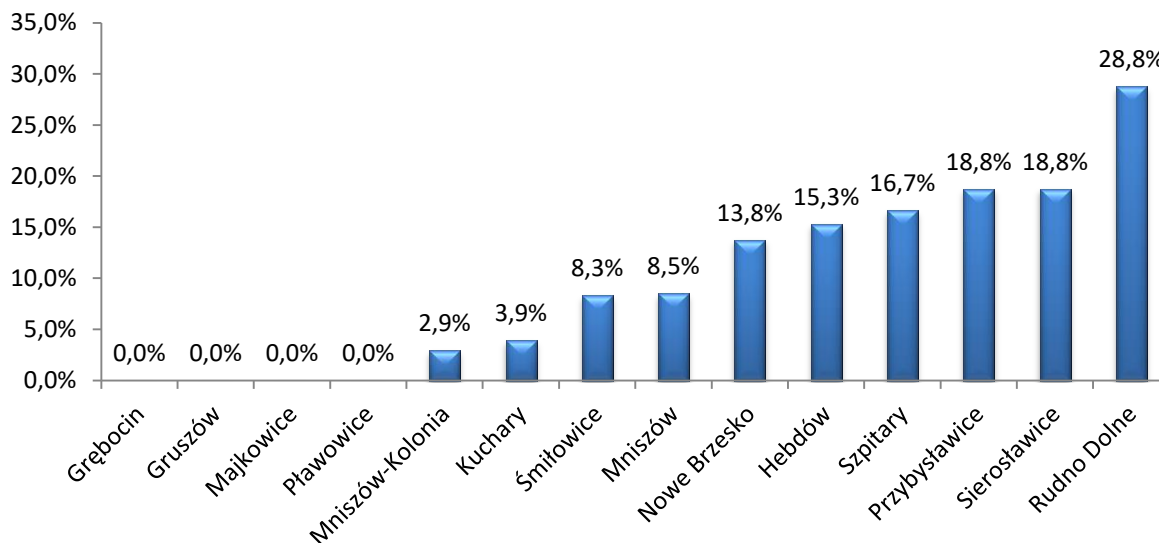
Strona | 17

Źródło: M-GOPS w Nowym Brzesku

DOŻYWIANIE DZIECI

Sposobem na niwelowanie deficytów wynikających z ubóstwa są programy dożywiania dzieci. Poniżej przedstawiono wskaźnik zapotrzebowania na dożywianie w poszczególnych sołectwach i mieście Nowe Brzesko (odsetek dzieci dożywianych wśród osób w wieku przedprodukcyjnym).

Łącznie na 1079 osób w wieku przedprodukcyjnym dożywiano w 2015 roku 126, co oznacza w skali gminy - 11,7%. W 2015 roku nie udzielano wsparcia w postaci dożywiania, dzieciom z Grębocina, Gruszowa, Majkowic i Pławowic. Najwyższe zapotrzebowanie na wsparcie w tej postaci wykazywały dzieci z Rudna Dolnego - 28,8% dzieci i młodzieży.

Wykres 6. ODSETEK DZIECI DOŻYWIANYCH W GRUPIE OSÓB W WIEKU PRZEDPRODUKCYJNYM

Źródło: Urząd Gminy i Miasta Nowe Brzesko

BEZROBOCIE I UBÓSTWO - WNIOSKI

Najślabszą sytuacją finansową, a co za tym idzie - duże zapotrzebowanie na pomoc społeczną (również wynikającą z bezrobocia) stwierdzono w sołectwach graniczących od zachodu i północnego-zachodu z miastem Nowe Brzesko, tj. w Rudnie Dolnym i Przybysławicach, a także w położonych na wschodzie gminy Sierosławicach.

2.4 EDUKACJA I OPIEKA NAD DZIEĆMI

Zakres edukacji publicznej należy do zadań własnych gminy, co wynika z art. 7 Ustawy z dn. 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym. Podstawowym dla organizacji szkolnictwa aktem jest Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty. Z Ustawy wynika nie tylko obowiązek zapewnienia odpowiedniej infrastruktury w granicach gminy, ale też zlokalizowania jej w odpowiedniej odległości od miejsca zamieszkania uczniów. Zgodnie z postanowieniami art. 17 ust. 2 Ustawy, droga dziecka do placówki szkolnej nie może przekraczać 3 km (w przypadku dzieci uczęszczających do przedszkoli i uczniów klas I-IV szkół podstawowych) i 4 km w przypadku uczniów V i VI klasy szkoły podstawowej i gimnazjum. W przeciwnym wypadku, gmina zobowiązana jest do zorganizowania bezpłatnego transportu lub zwrotu kosztów przejazdu dziecka środkami transportu publicznego.

W gminie działają następujące publiczne placówki przedszkolne i edukacyjne:

- Zespół Przedszkolno-Szkolno-Gimnazjalny w Nowym Brzesku,
- Zespół Szkolno-Gimnazjalny W Sierosławicach,
- Szkoła Podstawowa w Mniszowie.

Poziom nauczania w poszczególnych placówkach najczęściej mierzony jest na jeden z dwóch sposobów; przy pomocy danych statystycznych dotyczących wyników egzaminów lub skali staninowej, pozwalającej określić, jaki wynik uzyskał uczeń na tle innych zdających.

Dla przedstawienia poziomu wyników uczniów porównano średnie wyników egzaminów (sprawdzian po 6. klasie szkoły podstawowej i egzamin gimnazjalny). Ze względu na stosunkowo niewielką liczbę zdających, uniemożliwiającą efektywne porównanie wyników metodami statystycznymi, przedstawiono średnie dla lat 2011 - 2015. Dla egzaminów gimnazjalnych podano średnie wyniki z części humanistycznej, matematyczno-przyrodniczej i językowej w zakresie języka angielskiego na poziomie podstawowym.

Z danych przedstawionych poniżej wynika, że poziom nauczania w gminnych placówkach jest najczęściej niższy niż średnio w województwie małopolskim. Parametry wyższe w dłuższej perspektywie odnotowano wyłącznie w Szkole Podstawowej w Mniszowie.

Zdecydowanie najłabszą sytuację zdiagnozowano w placówce w Sierosławicach. Dotyczy to zarówno wyników na poziomie szkoły podstawowej, jak i gimnazjum.

Tabela 8. WYNIKI SPRAWDZIANU PO 6. KLASIE W SZKOŁACH GMINY NOWE BRZESKO W LATACH 2011 - 2015

SZKOŁA / SOŁECTWO	WYNIKI SPRAWDZIANU PO SZKOLE PODSTAWOWEJ W LATACH 2011 - 2015					ŚREDNI % WYNIK SPRAWDZIANU PO SZKOLE PODSTAWOWEJ W LATACH 2011 - 2015	ŚREDNI % WYNIK SPRAWDZIANU PO SZKOLE PODSTAWOWEJ W LATACH 2011 - 2015 W WOJ. MAŁOPOLSKIM	RÓŻNICA % MIĘDZY ŚREDNIM WYNIKIEM W SZKOLE I ŚREDNIĄ W WOJ. MAŁOPOLSKIM
	2011	2012	2013	2014	2015			
Szkoła Podstawowa w Sierosławicach	49	47	56	58	68	55,6	64,8	-9,2
Szkoła Podstawowa w Nowym Brzesku	62	55	62	64	68,4	62,3	64,8	-2,5
Szkoła Podstawowa w Mniszowie	68	70	54	78	76,7	69,3	64,8	+4,5
ŁĄCZNIE	59,7	57,3	57,3	66,7	71,0	62,4	64,8	-2,4

Źródło: OKE Kraków, opracowanie własne

Tabela 9. WYNIKI EGZAMINU GIMNAZJALNEGO W SZKOŁACH GMINY NOWE BRZESKO W LATACH 2011 - 2015

SZKOŁA / SOŁECTWO	WYNIKI EGZAMINU GIMNAZJALNEGO W LATACH 2011 - 2015					ŚREDNI % WYNIK EGZAMINU GIMNAZJALNEGO W LATACH 2011 - 2015	ŚREDNI % WYNIK EGZAMINU GIMNAZJALNEGO W LATACH 2011 - 2015 W WOJ. MAŁOPOLSKIM	RÓŻNICA MIĘDZY ŚREDNIM WYNIKIEM W SZKOLE I ŚREDNIĄ W WOJ. MAŁOPOLSKIM
	2011	2012	2013	2014	2015			
Gimnazjum w Nowym Brzesku	52,8	57,5	61,3	58,1	55,14	56,97	59,14	-2,17
Gimnazjum w Sierosławicach	49,4	50,1	52,4	49,3	53,62	50,96	59,14	-8,18
GMINA	51,1	53,8	56,85	53,7	54,38	53,97	59,14	-5,17

Źródło: OKE Kraków, opracowanie własne

Tabela 10. MODEL EDUKACYJNEJ WARTOŚCI DODANEJ

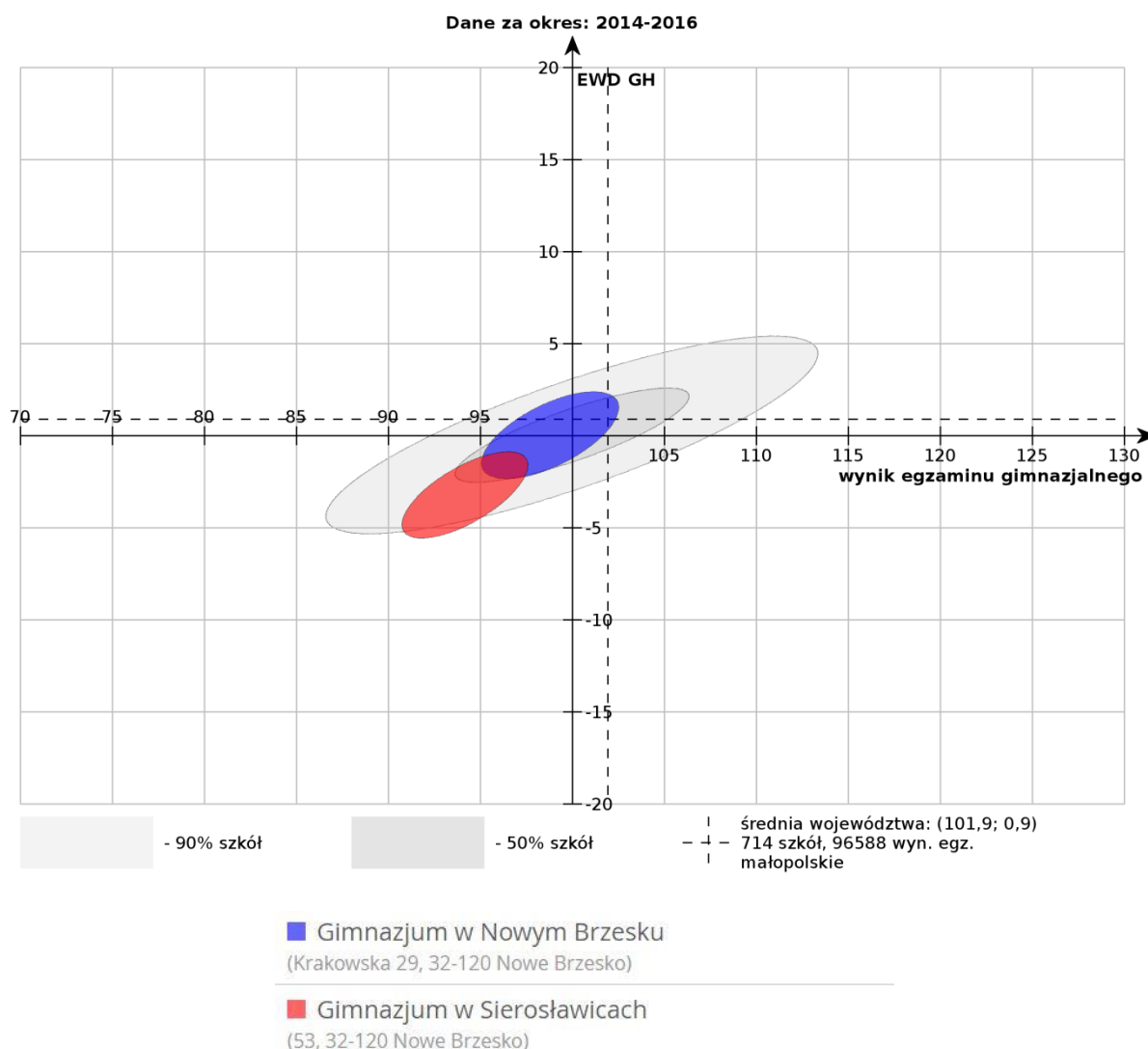
KAPITAŁ KULTUROWY UCZNIÓW WYNIESIONY Z DOMU	SŁABE WYNIKI W NAUCE	ŚREDNIE WYNIKI W NAUCE	DOBRE WYNIKI W NAUCE
WYSOKI	EWD - UJEMNY (BARDZO NISKI)	EWD - UJEMNY	EWD - DODATNI
NISKI	EWD - NEUTRALNY	EWD - DODATNI	EWD - DODATNI (WYSOKI)

Strona | 20

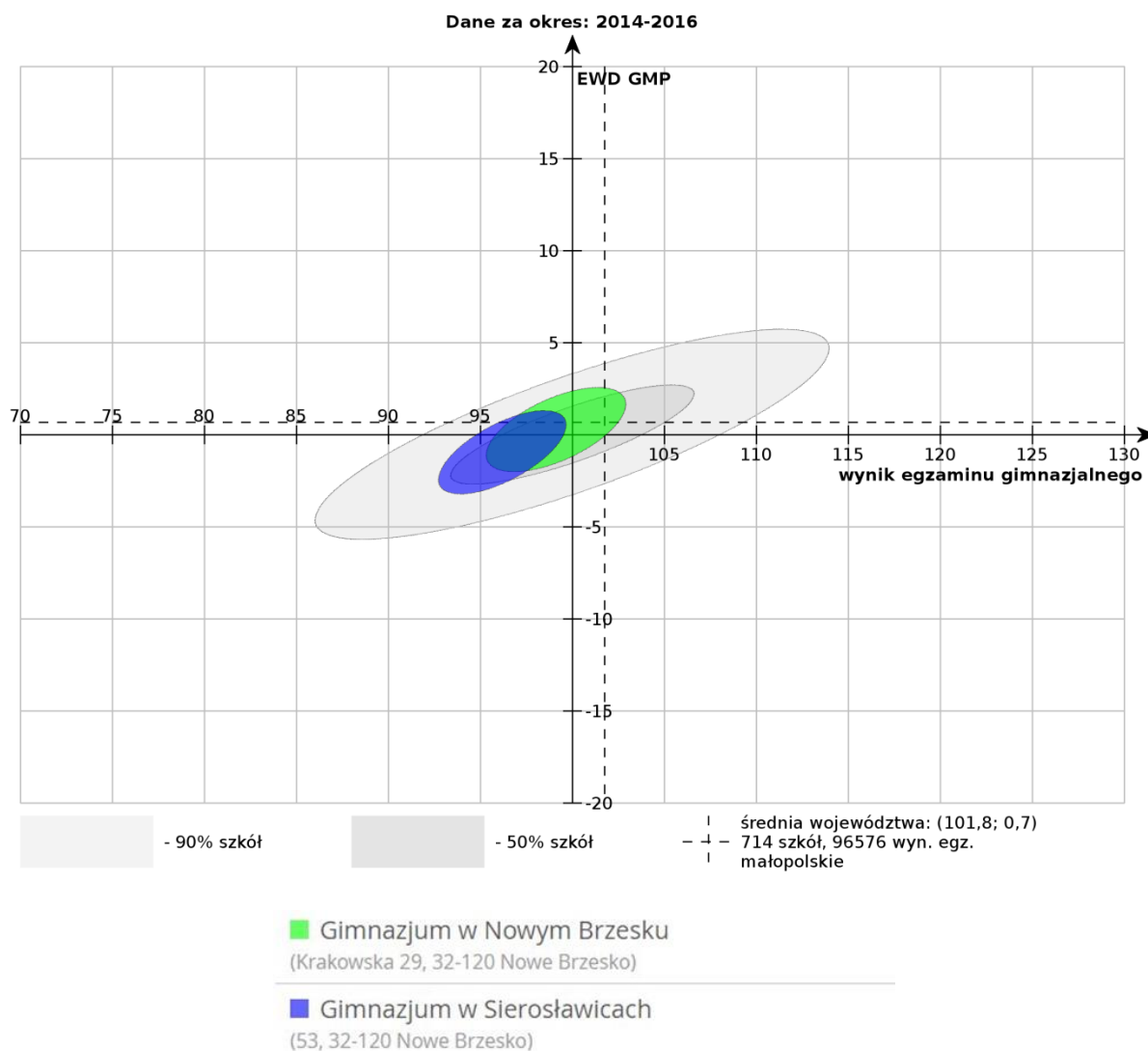
Źródło: <http://ewd.edu.pl>, Instytut Badań Edukacyjnych

W Polsce EWD oblicza się przede wszystkim dla gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych. Poniżej przedstawiono parametr dla obydwu gimnazjów działających w gminie w latach 2013 - 2015. Wykorzystano przy tym materiały graficzne Instytutu Badań Edukacyjnych.

Wykres 7. EDUKACYJNA WARTOŚĆ DODANA GIMNAZJÓW W GMINIE NOWE BRZESKO W ZAKRESIE PRZEDMIOTÓW HUMANISTYCZNYCH

Źródło: <http://ewd.edu.pl>, Instytut Badań Edukacyjnych

Wykres 8. EDUKACYJNA WARTOŚĆ DODANA GIMNAZJÓW W GMINIE NOWE BRZESKO W ZAKRESIE PRZEDMIOTÓW MATEMATYCZNO-PRZYRODNICZYCH

Strona | 21

Źródło: <http://ewd.edu.pl>, Instytut Badań Edukacyjnych

Edukacyjna Wartość Dodana jest kolejnym parametrem, potwierdzającym słabą kondycję szkół gimnazjalnych w gminie. W tym przypadku znów gorszą sytuację zdiagnozowano w placówce w Sierosławicach, gdzie problemem pozostaje przede wszystkim nauka przedmiotów humanistycznych.

Co ważne, nie należy utożsamiać lokalizacji szkoły z lokalizacją deficytu społecznego. Analiza deficytów wynikających ze słabszej sytuacji w szkołach musi uwzględniać nie tylko miejsce lokalizacji placówki, ale też z jakich miejscowości pochodzą uczniowie. Dlatego poniżej przedstawiono rozkład obwodów szkolnych. Posłuży on do przeprowadzenia analiz w rozdziale 7. opracowania.

Tabela 11. ROZKŁAD TERYTORIALNY OBWODÓW SZKÓŁ PODSTAWOWYCH W GMINIE NOWE BRZESKO

SZKOŁA PODSTAWOWA W NOWYM BRZESKU	SZKOŁA PODSTAWOWA W SIEROSŁAWICACH	SZKOŁA PODSTAWOWA W MNISZOWIE
Nowe Brzesko Hebdów Gruszów Pławowice Rudno Dolne	Sierosławice Śmiłowice Kuchary Majkowice	Mniszów Mniszów Kolonia Przybysławice Grębocin Szpitary

Źródło: Uchwała Nr XXV/181/2005 Rady Gminy Nowe Brzesko z dnia 20 lipca 2005r. w sprawie ujednoczenia granic obwodów publicznych szkół podstawowych i gimnazjów.

EDUKACJA - WNIOSKI

Poziom edukacji w gminnych placówkach stanowi jeden z poważniejszych problemów społecznych. Obydwie główne placówki, tj. Zespół Przedszkolno-Szkolno-Gimnazjalny w Nowym Brzesku i Zespół Szkolno-Gimnazjalny w Sierosławicach pod względem wyników sprawdzianu i egzaminów notują niższe wyniki niż średnio w Małopolsce, przy czym najslabsza sytuacja występuje w Zespole Szkolno-Gimnazjalnym w Sierosławicach.

2.5 PRZESTĘPCZOŚĆ

Na ogólny poziom i poczucie bezpieczeństwa mieszkańców wpływają przede wszystkim poziom przestępczości oraz sposób organizacji przestrzeni publicznej, zwłaszcza odnośnie dostosowania sieci drogowej. Temat bezpieczeństwa na drogach został omówiony w dalszej części opracowania.

Poziom przestępczości w kraju systematycznie się obniża. Dotyczy to przestępstw ciężkich (np. liczba pobić obniżyła się w latach 2011 - 2015 o 48%), ale też mniej poważnych, ale przez to, że częstszych - bardziej dolegliwych. Przykładowo liczba kradzieży obniżyła się w analogicznym okresie o 30%, a kradzieży z włamaniem o 17%.

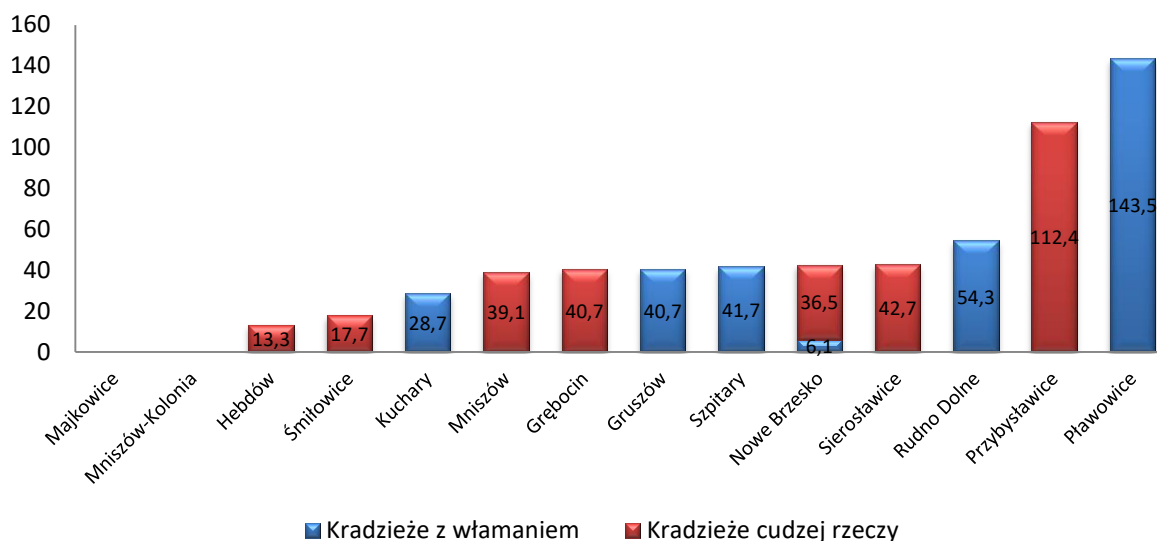
Tabela 12. WYBRANE WSPÓŁCZYNNIKI PRZESTĘPCZOŚCI W POLSCE I GMINIE NOWE BRZESKO

ZDARZENIE	LICZBA ZDARZEŃ W POLSCE W 2011 R.	LICZBA ZDARZEŃ W POLSCE W 2015 R.	ZMIANA [%]	LICZBA ZDARZEŃ / 10000 MIESZKAŃCÓW POLSKI W 2015 R.	LICZBA ZDARZEŃ W GMINIE NOWE BRZESKO W 2015 R.	LICZBA ZDARZEŃ / 10000 MIESZKAŃCÓW GMINY NOWE BRZESKO W 2015 R.
Bójki i pobicia	10 703	5550	48,1%	1,44	0	0
Kradzieże z włamaniem	114 193	94680	17,1%	24,62	9	15,80
Kradzieże cudzej rzeczy	216 970	150800	30,5%	39,22	13	22,82

Źródło: www.statystyka.policja.pl, Komenda Powiatowa Policji w Proszowicach, opracowanie własne

Statystyka wskazuje, że średnie parametry najbardziej dolegliwych przestępstw utrzymują się w gminie na poziomie niższym niż średnio w kraju. Przykładowo w 2015 roku nie odnotowano bójek i pobić. Stwierdzono natomiast 22 przypadki kradzieży. W 9 przypadkach były to kradzieże z włamaniem.

Wykres 9. LICZBA KRADZIEŻY W GMINIE NOWE BRZESKO W 2015 ROKU / 10 TYS. MIESZKAŃCÓW

Źródło: Komenda Powiatowa Policji w Proszowicach, opracowanie własne

Parametry statystyczne nie w pełni odzwierciedlają poziom bezpieczeństwa na terenie poszczególnych sołectw. Wynika to z niewielkiej liczby mieszkańców i generalnie niewielkiej liczby przestępstw. W rezultacie niewielkie odstępstwa od normy w poszczególnych latach mogą zniekształcić całość obliczeń.

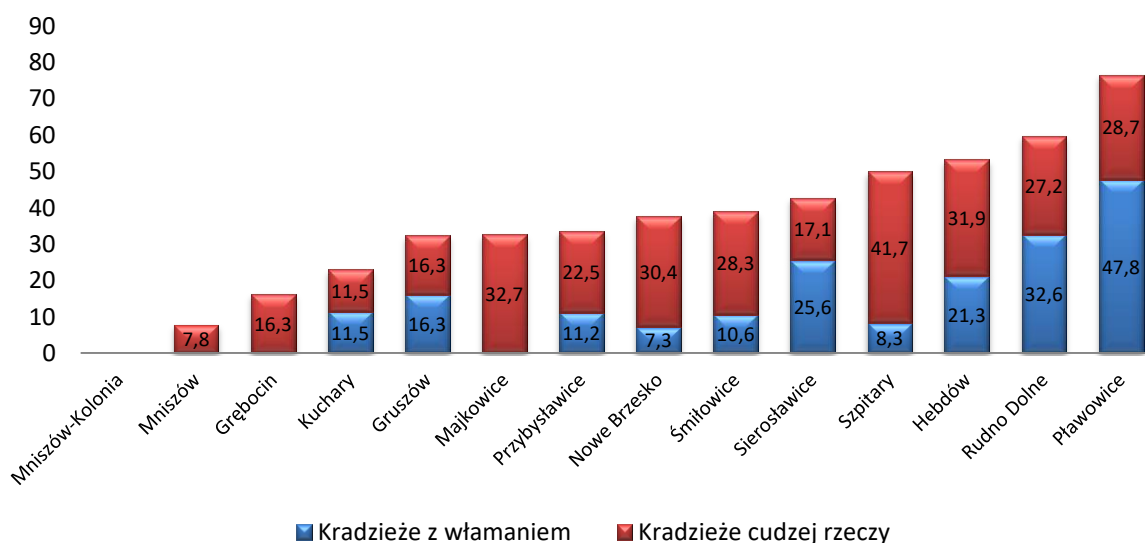
Tabela 13. LICZBA KRADZIEŻY W SOŁECTWACH GMINY W LATACH 2011 - 2015

	2011		2012		2013		2014		2015	
	kradzież z włamaniem	kradzież cudzej rzeczy	kradzież z włamaniem	kradzież cudzej rzeczy	kradzież z włamaniem	kradzież cudzej rzeczy	kradzież z włamaniem	kradzież cudzej rzeczy	kradzież z włamaniem	kradzież cudzej rzeczy
Grębocin				1						1
Gruszów			1	1		1			1	
Hebdów	5	1	2	3		6	1	1		1
Kuchary				1			1	1	1	
Majkowice				1		2		1		
Mniszów										1
Mniszów-Kolonia										
Nowe Brzesko	1	8		3	3	4	1	4	1	6
Pławowice	1	1		1	1			1	3	
Przybyśławice	1									2
Rudno Dolne	3	1	1	2		2			2	
Sierosławice	3	1								1
Szpitary		3				2			1	
Śmiłowice	2	1	1	3		1		2		1
GMINA	16	16	5	16	4	18	3	10	9	13

Źródło: Komenda Powiatowa Policji w Proszowicach, opracowanie własne

W 2015 roku statystycznie najwyższy poziom przestępczości, mierzony liczbą kradzieży odnotowano w sołectwach Pławowice i Przybysławice. Z kolei oceniając poziom bezpieczeństwa w dłuższej perspektywie (lata 2011 - 2015) można stwierdzić ponadprzeciętną liczbę kradzieży w Pławowicach, Rudnie Dolnym i Hebdowie - przeciętnie ponad 50 przypadków / 10 tys. mieszkańców, przy czym średnia w tym okresie dla całej gminy wynosiła 13 / 10 tys. mieszkańców w przypadku kradzieży z włamaniem i 25,6 / 10 tys. mieszkańców w przypadku kradzieży cudzej rzeczy.

Wykres 10. ŚREDNIA ROCZNA LICZBA KRADZIEŻY W GMINIE NOWE BRZESKO W LATACH 2011 - 2015 / 10 TYS. MIESZKAŃCÓW

Źródło: Komenda Powiatowa Policji w Proszowicach, opracowanie własne

PRZESTĘPCZOŚĆ - WNIOSKI

Porównanie parametrów statystycznych w długiej i krótkiej perspektywie wykazała, że największe zagrożenie przestępczością występuje w Pławowicach, Rudnie Dolnym i Przybysławicach. Problemu przestępczości nie odnotowano w ostatnich latach w Mniszowie-Kolonii, natomiast w 2015 roku - dodatkowo w Majkowicach.

2.6 KAPITAŁ SPOŁECZNY

Kapitał społeczny można zdefiniować za Francisem Fukuyamą jako „zestaw nieformalnych wartości i norm etycznych wspólnych dla członków określonej grupy i umożliwiających im skuteczne współdziałanie”. Wspólne wartości wzmacniają zaufanie, a to z kolei pozwala wspólnocie działać bardziej skutecznie.

W społeczeństwach zachodnich, przejawem współdziałania obywateli na poziomie lokalnym są przede wszystkim zaangażowanie w sprawy samorządu lokalnego i aktywność w ramach organizacji pozarządowych.

Parametrem, który służy najczęściej do opisu zaangażowania mieszkańców w sprawy społeczności lokalnej i kraju jest frekwencja wyborcza. W poniższej tabeli podano wybrane

dane odnośnie frekwencji w gminie i poszczególnych lokalach wyborczych. Podział na obwody, uwzględniający podział na sołectwa podano zgodnie z Uchwałą Nr XXV/172/2012 Rady Miejskiej Nowe Brzesko z dnia 20 grudnia 2012r. w sprawie: podziału gminy Nowe Brzesko na stałe obwody głosowania, ustalenia ich numerów, granic oraz siedzib obwodowych komisji wyborczych.

Tabela 14. FREKWENCJA W WYBORACH POWSZECHNYCH W LATACH 2014 - 2015 W GMINIE NOWE BRZESKO [%]

LOKAL WYBORCZY	OBWÓD	PREZYDENT 2015	SEJM 2015	SAMORZĄD 2014	PARLAMENT EUROPEJSKI 2014	ŚREDNIA
Miejsko-Gminne Centrum Kultury i Promocji - Nowe Brzesko Ul. Piłsudskiego 17a	Nowe Brzesko	61,94	55,46	63,31	25,16	51,47
Centrum Społeczno-Kulturalne - Hebdów 147	Hebdów	53,05	45,16	51,87	15,92	41,50
Zespół Przedszkolno-Szkolno-Gimnazjalny - Nowe Brzesko, Krakowska 29	Grębocin Mniszów Mniszów-Kolonia Przybysławice Szpitarz Rudno Dolne	48,2	42,28	57,5	14,7	40,67
Centrum Komunikacji Społecznej - Śmiłowice 16	Majkowice Sierosławice Śmiłowice	51,12	38,79	54,26	12,97	39,29
Środowiskowy Dom Samopomocy - Gruszów 28	Kuchary Gruszów Pławowice	50,15	44,87	53,93	17,25	41,55
GMINA		53,65	46,24	57,39	17,96	43,81

Źródło: www.pkw.gov.pl, Uchwała Nr XXV/172/2012 Rady Miejskiej Nowe Brzesko z dnia 20 grudnia 2012r. w sprawie: podziału gminy Nowe Brzesko na stałe obwody głosowania...

Najniższą średnią frekwencję z lat 2014 - 2015, wynoszącą 39,3%, stwierdzono w obwodzie wyborczym, obejmującym sołectwa Majkowice, Sierosławice i Śmiłowice. Najwyższe parametry udziału w wyborach odnotowano natomiast w Nowym Brzesku - w badanym okresie - 51,5% uprawnionych brało udział w głosowaniu.

Powyższe dane wskazują na podział pomiędzy terenem miasta Nowe Brzesko, gdzie frekwencja wyborcza była stosunkowo wysoka, a terenami wiejskimi. Różnice wynikać mogą nie tylko z poziomu aktywności społecznej, ale też z odległości do lokali wyborczych - 2 lokale, w których zanotowano najniższą frekwencję obsługiwały mieszkańców aż 9 sołectw.

ORGANIZACJE POZARZĄDOWE

W gminie stwierdzono obecność 16 podmiotów pozarządowych, przy czym dotyczy to zarówno organizacji tradycyjnie związanych z obszarami wiejskimi (Ochotnicza Straż Pożarna, koła gospodyń wiejskich), ale też podmiotów powstałych po 1989 roku.

Najwięcej, bo 5 organizacji funkcjonuje w mieście Nowe Brzesko. Z kolei w Mniszowie, Pławowicach, Przybysławicach i Sierosławicach nie stwierdzono istnienia podmiotów pozarządowych. Statystycznie, przyrównując do liczby mieszkańców, najwyższe parametry samoorganizacji stwierdzono w Majkowicach i Mniszowie - Kolonii.

Tabela 15. ORGANIZACJE POZARZĄDOWE W SOŁECTWACH GMINY NOWE BRZESKO

LOKALIZACJA	ORGANIZACJA	LICZBA ORGANIZACJI	LICZBA ORGANIZACJI / 1000 MIESZKAŃCÓW
Nowe Brzesko	Fundacja Na Rzecz Ochrony Dobrego Imienia Polski	5	3,04
	Ludowy Klub Sportowy Nadwiślanka Nowe Brzesko		
	Ochotnicza Straż Pożarna w Nowym Brzesku		
	Stowarzyszenie Przyjaciół Ziemi Nowobrzeskiej		
	Stowarzyszenie Ruch na rzecz Rozwoju Gminy Nowe Brzesko		
Grębocin	Klub Sportowy Grębocin	1	4,07
Gruszów	Ochotnicza Straż Pożarna w Gruszowie	1	4,07
Hebdów	Stowarzyszenie Koło Gospodyń Wiejskich w Hebdowie	2	2,66
	Ochotnicza Straż Pożarna w Hebdowie		
Kuchary	Ochotnicza Straż Pożarna w Kucharach	1	2,87
Majkowice	Ochotnicza Straż Pożarna w Majkowicach	2	8,16
	Klub Sportowy "Pogoń" z siedzibą w Majkowicach		
Mniszów	Brak	0	0
Mniszów-Kolonia	Ochotnicza Straż Pożarna Mniszów-Kolonia	1	6,06
Pławowice	Brak	0	0
Przybysławice	Brak	0	0
Rudno Dolne	Ochotnicza Straż Pożarna w Rudnie Dolnym	1	2,72
Sierosławice	Brak	0	0
Szpitary	Ochotnicza Straż Pożarna w Szpitarach	1	4,17
Śmiłowice	Ochotnicza Straż Pożarna w Śmiłowicach	1	1,77
GINA	16 organizacji pozarządowych		2,81

Strona | 26

Źródło: <http://bazy.ngo.pl/>

Co ważne, jedynie w mieście Nowe Brzesko działały "nowe" organizacje. W obszarach wiejskich gminy odnotowano działalność jedynie oddziałów OSP, koła gospodyń wiejskich i klubów sportowych.

AKTYWNOŚĆ SPOŁECZNA - WNIOSKI

W przypadku gminy Nowe Brzesko potwierdza się zasada, że aktywność społeczna najlepiej rozwija się tam, gdzie istnieją możliwości wynikające z bazy infrastrukturalnej. Obydwa badane parametry, tj. frekwencja i działalność organizacji pozarządowych wykazały stosunkowo dobrą sytuację w mieście Nowe Brzesko i wyraźnie niższy poziom aktywności na terenach wiejskich.

3. GOSPODARKA I ROLNICTWO

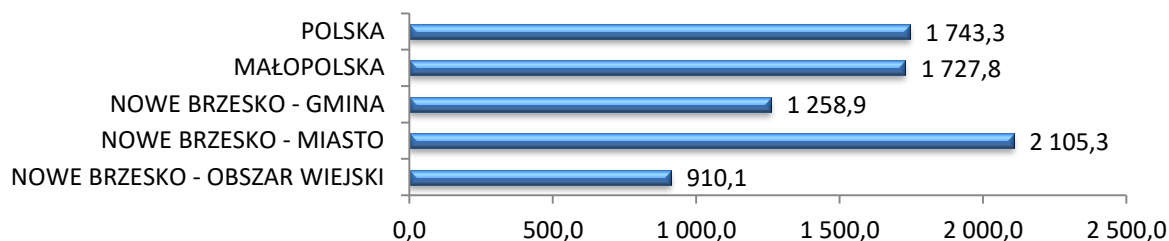
W kraju notuje się systematyczny wzrost liczby podmiotów gospodarki narodowej, przy czym związane jest to przede wszystkim ze zwiększeniem liczby mikroprzedsiębiorstw, tzn. firm zatrudniających do 9 osób. Liczba małych podmiotów (zatrudniających do 49 pracowników) zmniejszyła się po latach największego nasilenia kryzysu gospodarczego (lata 2008 - 2009), a następnie ustabilizowała się. Liczba największych firm systematycznie spada.

Strona | 27

Zatrudnienie	2009		2015
0-9	3,74 mln		4,18 mln
10-49	159,7 tys.		147,1 tys.
50-249	29,7 tys.		29,2 tys.
250-1000	4,06 tys.		3,68 tys.
1000+	827		768

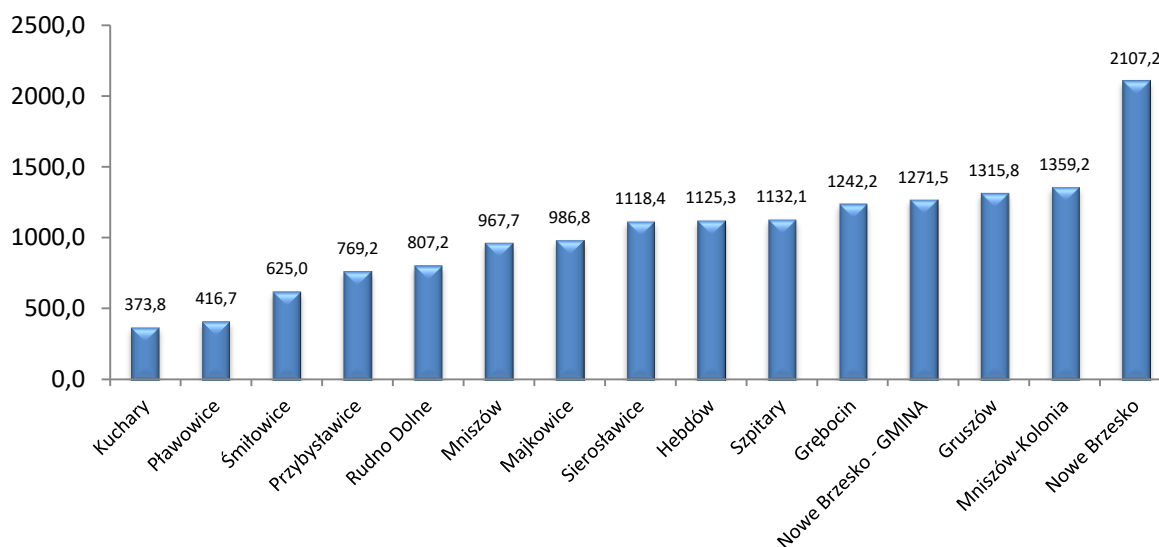
Sytuację gospodarczą gminy opisano przy użyciu parametru ilościowego - liczby zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców w wieku produkcyjnym.

Wykres 11. LICZBA PODMIOTÓW GOSPODARKI NARODOWEJ W KRAJU, WOJEWÓDZTWIE I GMINIE NA 10 TYS. MIESZKAŃCÓW W WIEKU PRODUKCYJNYM W 2014 ROKU

Źródło: GUS

Wykres 12. LICZBA PODMIOTÓW GOSPODARKI NARODOWEJ W SOŁECTWACH NA 10 TYS. MIESZKAŃCÓW W WIEKU PRODUKCYJNYM

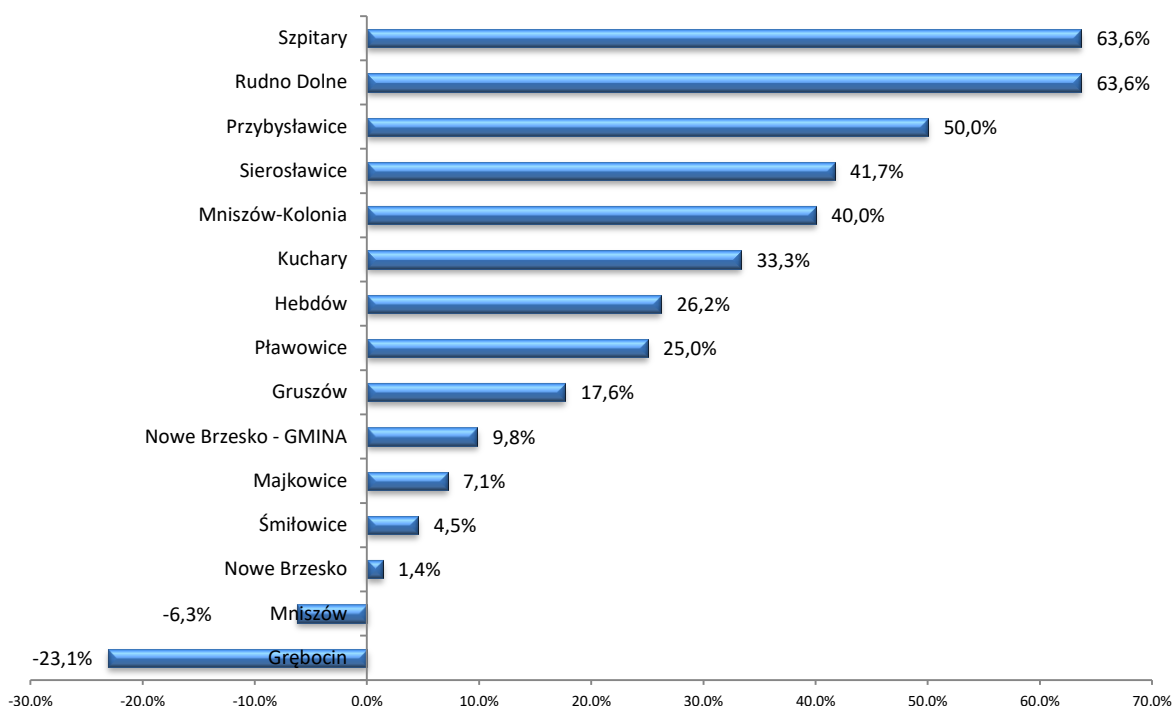
Źródło: GUS

Obserwuje się znaczny poziom zróżnicowania w rozwoju gospodarczym w poszczególnych miejscowościach. Zdecydowanie najwyższa liczba podmiotów gospodarczych w relacji do liczby mieszkańców notowana jest w mieście Nowe Brzesko. Ponad 2107 podmiotów gospodarki narodowej / 10 tys. mieszkańców w wieku produkcyjnym to nie tylko najwięcej w gminie, ale też zdecydowanie więcej niż średnio w województwie małopolskim.

Strona | 28

Najniższe parametry rozwoju gospodarczego odnotowano w Kucharach, Pławowicach i Śmitowicach.

Wykres 13. ZMIANA LICZBY PODMIOTÓW GOSPODARCZYCH W GMINIE NOWE BRZESKO W LATACH 2011 - 2015

Źródło: GUS

W całej gminie odnotowano w latach 2011 - 2015 blisko 10% wzrost liczby podmiotów gospodarczych zgodnie z danymi GUS. Spadek nastąpił w tym okresie jedynie w sołectwach Grębocin i Mniszów. Stabilizację zaobserwowano natomiast w mieście Nowe Brzesko. Obszarem, który w ostatnich latach najbardziej rozwinął się gospodarczo był Hebdów (11 podmiotów więcej niż przed 5 laty).

Tabela 16. PARAMETRY ROZWOJU GOSPODARCZEGO W SOŁECTWACH GMINY NOWE BRZESKO

JEDNOSTKA	LICZBA PODMIOTÓW GOSPODARKI NARODOWEJ		WZROST / SPADEK	
	2011	2015	[LICZ.]	[%]
Grębocin	26	20	-6	-23,1%
Mniszów	16	15	-1	-6,3%
Nowe Brzesko	221	224	3	1,4%
Śmitowice	22	23	1	4,5%
Majkowice	14	15	1	7,1%
Gruszów	17	20	3	17,6%
Pławowice	4	5	1	25,0%
Hebdów	42	53	11	26,2%
Kuchary	6	8	2	33,3%
Mniszów-Kolonia	10	14	4	40,0%

Sierosławice	12	17	5	41,7%
Przybysławice	6	9	3	50,0%
Rudno Dolne	11	18	7	63,6%
Szpitary	11	18	7	63,6%
GMINA	418	459	41	9,8%

Źródło: GUS

Kolejnym parametrem, który przeanalizowano w sferze gospodarczej jest poziom stabilności gospodarczej. Analizę oparto na danych Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej. Porównano ogólną liczbę podmiotów zarejestrowanych w poszczególnych miejscowościach w latach 2012 - 2017 z liczbą podmiotów zarejestrowanych w 2017 roku. Obliczono dzięki temu udział podmiotów, które utrzymały się na rynku. Dane CEIDG ze względu na fakt, iż są na bieżąco aktualizowane, wydają się właściwsze do opisu zmian w sferze gospodarczej niż dane GUS.

Strona | 29

W skali całej gminy spośród 445 podmiotów zarejestrowanych w CEIDG, przetrwało do 2017 roku 260. Podobnie jak w przypadku danych GUS, najgorszą tendencję stwierdzono w miejscowości Grębocin. Duży udział podmiotów, które nie przetrwały na rynku odnotowano również w Gruszowie, Rudnie Dolnym i Przybysławicach.

Tabela 17. POZIOM STABILNOŚCI GOSPODARCZEJ W JEDNOSTKACH REFERENCYJNYCH GMINY NOWE BRZESKO

	FIRMY ZAREJESTROWANE W LATACH 2012 - 2017	FIRMY ZAREJESTROWANE W 2017 ROKU	POZIOM STABILNOŚCI GOSPODARCZEJ
Grębocin	14	5	35,7%
Mniszów	15	10	66,7%
Nowe Brzesko	207	124	59,9%
Śmiłowice	31	18	58,1%
Majkowice	13	10	76,9%
Gruszów	12	5	41,7%
Pławowice	12	7	58,3%
Hebdów	60	34	56,7%
Kuchary	8	5	62,5%
Mniszów-Kolonia	18	11	61,1%
Sierosławice	10	7	70,0%
Przybysławice	15	8	53,3%
Rudno Dolne	14	7	50,0%
Szpitary	16	9	56,3%
GMINA	445	260	58,4%

Źródło: CEIDG

WNIOSKI - GOSPODARKA

Centrum gospodarczym gminy jest zlokalizowane przy drodze krajowej 79 miasto Nowe Brzesko. Parametry rozwoju gospodarczego, mierzone liczbą podmiotów gospodarki narodowej, są tu wyraźnie wyższe niż średnio w Małopolsce. O ile w samym mieście, wzrost liczby podmiotów zatrzymał się w ostatnich latach, zaobserwowano wzrost w sąsiedniej,

również położonej przy DK 79 miejscowości Hebdów. Przyrównując liczbę podmiotów gospodarczych do liczby osób w wieku produkcyjnym, najniższe parametry odnotowano w Kucharach, Pławowicach i Śmiłowicach. Negatywne tendencje mierzone poziomem stabilności gospodarczej stwierdzono w Grębocinie, Gruszowie, Rudnie Dolnym i Przybysławicach.

4. WARUNKI ŚRODOWISKOWE

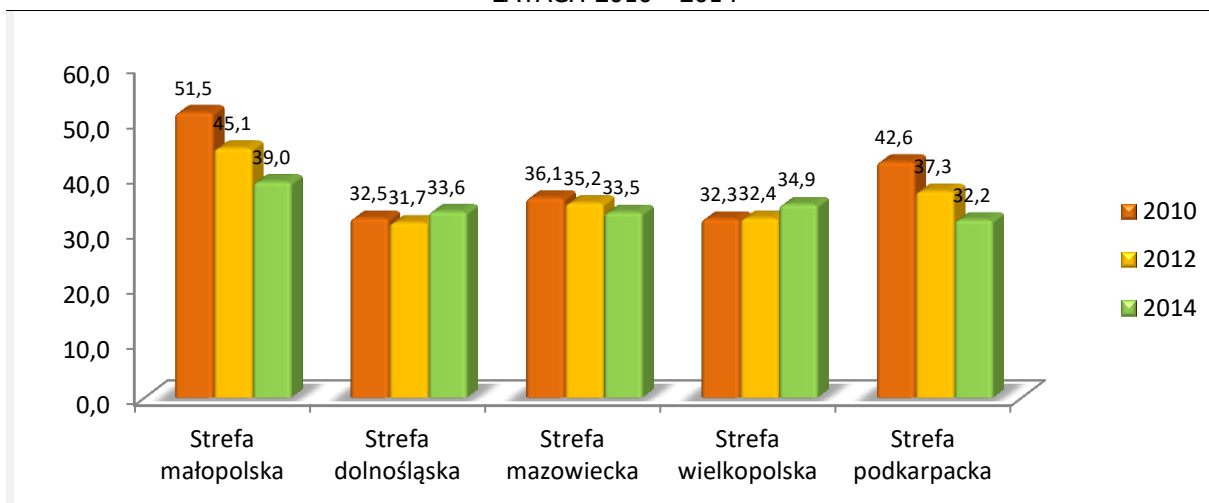
JAKOŚĆ POWIETRZA

Główne parametry środowiska naturalnego w kraju i województwie systematycznie poprawiają się. Wpływ na to mają różne czynniki, do najważniejszych należą:

- Rozwój technologii umożliwiający osiągnięcie lepszych parametrów energetycznych urządzeń, pojazdów i budynków, w ślad za którym idą zmiany prawne,
- Działania inwestycyjne w przemyśle, których rezultatem jest wdrożenie energooszczędnych procesów produkcyjnych,
- Działania inwestycyjne w przestrzeni publicznej oraz w sektorze komunalno-bytowym, w tym termomodernizacja budynków, wpływająca na zmniejszenie zanieczyszczenia powietrza oraz rozbudowa infrastruktury wodno-kanalizacyjnej, wpływająca na zmniejszenie zanieczyszczenia wód,
- Inne procesy, w tym wdrażanie programów edukacji ekologicznej czy zmiana trybu życia, zwłaszcza w dużych miastach (np. przesiadanie się z samochodów do transportu publicznego lub na rowery).

Tendencję zobrazowano, przedstawiając średnie roczne zanieczyszczenie powietrza pyłem PM10 w wybranych strefach na terenie kraju. Poprawę obserwuje się zwłaszcza w strefach położonych w południowych województwach, które pierwotnie wykazywały wyższe zanieczyszczenie (małopolskie, podkarpackie).

Wykres 14. ZANIECZYSZCZENIE POWIETRZA PYŁEM PM10 W WYBRANYCH STREFACH W KRAJU W LATACH 2010 - 2014

Źródło: <http://powietrze.gios.gov.pl/pjp/archives>, opracowanie własne

Na terenie gminy ani w jej bezpośrednim otoczeniu nie są prowadzone badania stacji pomiarowych odnośnie stopnia zanieczyszczenia powietrza. Głównym czynnikiem wpływającym na stan zanieczyszczenia powietrza jest bliskość Krakowa, a także źródła zanieczyszczeń zlokalizowane na terenie samej gminy. Do najważniejszych należą:

Źródła liniowe

Na terenie miejscowości Nowe Brzesko łączą się droga krajowa nr 79 z drogą wojewódzką nr 775. Łącznie porusza się nimi codziennie ponad 9 tys. pojazdów, w tym ponad 1 tys. pojazdów ciężarowych.

Tabela 18. RUCH TRANZYTOWY W GMINIE NOWE BRZESKO

	DROGA KRAJOWA 79		DROGA WOJEWÓDZKA 775	
Przebieg	Nowe Brzesko - Hebdów - Śmiłowice - Sierosławice		Nowe Brzesko - Szpitary - Grębocin	
SDR	Pojazdy - łącznie	Ciężarowe	Pojazdy - łącznie	Ciężarowe
	6534	1127	2530	21

Źródło: www.gddkia.gov.pl

Niska emisja

Głównymi paliwami stosowanymi do celów grzewczych jest węgiel - z jego spalania pochodzi 58% energii wykorzystywanej do ogrzewania budynków. Gaz ziemny ma marginalne znaczenie - ogrzewanych jest nim jedynie 61 budynków (prawie wszystkie w mieście Nowe Brzesko).

Tabela 19. PALIWA STOSOWANE DO CELÓW GRZEWZYCH

PALIWO	SEKTOR MIESZKALNY
Węgiel Kamienny	57,9%
Energia elektryczna	17,9%
Biomasa	13,8%
Inne	9,0%

Źródło: "Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Nowe Brzesko"

Jak wynika z danych przytoczonych w podrozdziale 6.2 niniejszej diagnozy, największe nagromadzenie instalacji węglowych, w przeliczeniu na km² występowało w mieście Nowe Brzesko. Wynika to oczywiście z największej kumulacji zabudowy mieszkalnej i zagęszczenia ludności.

ZANIECZYSZCZENIE HAŁASEM

Szczególnym typem zanieczyszczenia środowiska jest zanieczyszczenie hałasem, dla którego przepisy prawne definiują dopuszczalne poziomy dla poszczególnych typów przestrzeni. Zasadnicze znaczenie ma w tym przypadku Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (z późn. zm.).

Dla opisu natężenia hałasu stosuje się wskaźnik L_{DWN} , mierzony w decybelach (dB). Z punktu widzenia sposobu użytkowania terenów w gminie, najważniejsze jest dopuszczalne natężenie hałasu na obszarach zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz mieszkaniowo-usługowej.

Tabela 20. DOPUSZCZALNE POZIOMY HAŁASU W KRAJU

RODZAJ TERENU	DOPUSZCZALNY POZIOM HAŁASU (dB)			
	Drogi lub linie kolejowe		Pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu	
	Przedział czasu odniesienia równy 16 godzinom	Przedział czasu odniesienia równy 8 godzinom	Przedział czasu odniesienia równy 8 najmniej korzystnym godzinom dnia kolejno po sobie następującym	Przedział czasu odniesienia równy 1 najmniej korzystnej godzinie nocy
<ul style="list-style-type: none"> • Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej • Tereny zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży • Tereny domów opieki społecznej • Tereny szpitali w miastach 	61	56	50	40
<ul style="list-style-type: none"> • Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego • Tereny zabudowy zagrodowej • Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe • Tereny mieszkaniowo-usługowe 	65	56	55	45

Zródło: Rozporządzenie ministra środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (z późn. zm.)

W ostatnich latach pomiary hałasu były wykonywane w gminie Nowe Brzesko przez WIOŚ w Krakowie dwukrotnie:

- W 2013 roku w miejscowości Szpitary - pomiar nie wykazał przekroczenia dopuszczalnych norm hałasu (natężenie na poziomie 62,8 dB, a w porze nocnej - 54,8 dB).
- W 2015 roku w miejscowości Hebdów - pomiar wykazał znaczne przekroczenia dopuszczalnych norm hałasu (natężenie na poziomie 71,4 dB w dzień, a w porze nocnej - 67,7 dB).

ŚRODOWISKO - WNIOSKI

Stan środowiska w gminie, podobnie jak w całym powiecie proszowickim jest zły. Do wyjątkowo szkodliwych źródeł zanieczyszczeń zalicza się drogę krajową 79, generująca zanieczyszczenie powietrza oraz zanieczyszczenie hałasem. Stąd przyjęto, że deficyt środowiskowy występuje w mieście Nowe Brzesko oraz sołectwach Hebdów, Śmiłowice i Sierosławice, tj. w jednostkach, przez które przebiega główna droga regionu.

5. PARAMETRY PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNE

Z punktu widzenia Ustawy z dn. 9 października 2015 roku o rewitalizacji, w zakres deficytów przestrzenno - funkcjonalnych w gminie zalicza się przede wszystkim niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę techniczną i społeczną, brak dostępu do podstawowych usług, niedostosowanie rozwiązań urbanistycznych do zmieniającej się funkcji obszaru, niewystarczającą obsługę komunikacyjną, a także niskiej jakości tereny publiczne.

Strona | 33

W tym sensie obszar przestrzenno-funkcjonalny ma charakter dynamiczny. Z jednej strony powinien dostosowywać się do charakteru lokalnej społeczności. Z drugiej - powinien być dla niej źródłem pozytywnych zmian.

Z Ustawy możemy wywieść prawidłowy sposób oceny przestrzeni publicznej, zawierający w sobie następujące elementy:

- Fakt istnienia danego typu przestrzeni publicznej

Głównym parametrem, który należy wziąć pod uwagę przy ocenie występowania infrastruktury użyteczności publicznej jest odległość od miejsca zamieszkania osób korzystających.

- Poziom dostosowania przestrzeni do potrzeb, wykazywanych przez lokalną społeczność

Szczególnie należy zadbać o zapewnienie infrastrukturze publicznej charakteru ogólnodostępnego. Konieczne jest dostosowanie przestrzeni publicznej do potrzeb osób niepełnosprawnych, a także pozostałych grup (osób starszych, dzieci i młodzieży).

- Jakość poszczególnych typów przestrzeni publicznej

Przyjmuje się, że dla zapewnienia odpowiedniego poziomu usług publicznych oraz bezpieczeństwa, infrastruktura publiczna powinna być na bieżąco modernizowana.

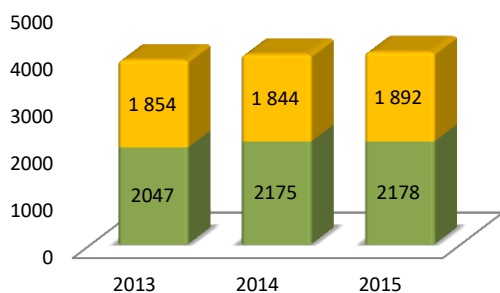
Stąd w rozdziale tym przeanalizowano:

1. Jakość przestrzeni i infrastruktury użyteczności publicznej, ze szczególnym uwzględnieniem obiektów kulturalnych i wielofunkcyjnych,
2. Jakość sieci komunikacyjnej i transportu zbiorowego, a także ich wpływu na sytuację mieszkańców,
3. Odległość od infrastruktury użyteczności publicznej.

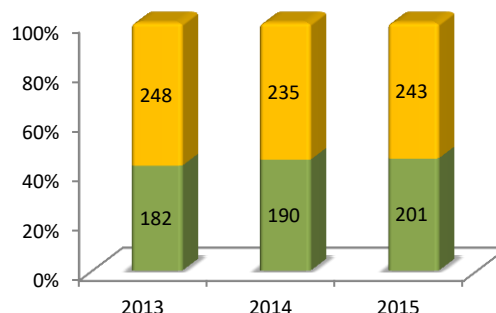
5.1 JAKOŚĆ PRZESTRZENI PUBLICZNEJ

W ostatnich latach w kraju obserwowany był stopniowy rozwój infrastruktury publicznej, co skutkowało poprawą jakości usług dla ludności. W Małopolsce łączna liczba obiektów kultury wzrosła w ciągu 3 lat z 430 do 444. Na koniec 2015 roku, ponad połowa obiektów dostosowana była do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Wykres 15. LICZBA DOMÓW I OŚRODKÓW KULTURY, KLUBÓW I ŚWIETLIC W POLSCE

Wykres 16. LICZBA DOMÓW I OŚRODKÓW KULTURY, KLUBÓW I ŚWIETLIC W MAŁOPOLSCE

■ Dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych
■ Niedostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych

Źródło: GUS

Jak wynika z poniższego zestawienia, praktycznie brak w gminie obiektów, w wystarczającym stopniu dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych i to pomimo tego, że w znacznej części obiektów służących rozwojowi ogólnodostępnej oferty kultury były prowadzone prace modernizacyjne.

Jedynym sołectwem, w którym brak obiektów o charakterze społecznym są Kuchary. W tabeli poniżej nie wymieniono obiektów z miejscowości Mniszów i Sierosławice. Należy jednak pamiętać, że w miejscowościach tych głównymi ośrodkami usług publicznych są placówki szkolne, opisane w podrozdziale 2.4.

Tabela 21. ZESTAWIENIE OBIEKTÓW KULTURY I OBIEKTÓW WIELOFUNKCYJNYCH W GMINIE NOWE BRZESKO

BUDYNEK	ADRES	BUDYNEK DOSTOSOWANY DO POTRZEB OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH
OBIEKTY KULTURY / ŚWIETLICE		
Miejsko Gminne Centrum Kultury i Promocji	Nowe Brzesko Ul. Piłsudskiego 17 A	nie
Centrum Społeczno Kulturalne w Hebdowie wraz z OSP	Hebdów 147	nie
Mniszów Kolonia świetlica	Mniszów Kolonia 12	nie
IKONKA Śmiłowice	Śmiłowice 16	nie
DOMY LUDOWE		
Dom ludowy w Gruszowie	Gruszów 29	nie
Dom ludowy w Pławowicach	Pławowice	nie
Dom ludowy w Grębocinie	Grębocin 16	nie
Dom ludowy w Przybysławicach	Przybysławice	nie
REMIZY OCHOTNICZEJ STRAŻY POŻARNEJ		
Remiza OSP Nowe Brzesko wraz z biblioteką	Nowe Brzesko Ul. Piłsudskiego 17	nie
Remiza OSP Śmiłowice	Śmiłowice 16	nie
Remiza OSP Majkowice	Majkowice 55	nie
Remiza OSP Rudno Dolne	Rudno Dolne 103	nie
Remiza OSP Szpitalary wraz z częścią świetlicy wiejskiej	Szpitalary 1	nie
POZOSTAŁE BUDYNKI		
Była szkoła w Gruszowie - (obecnie Środowiskowy Dom Samopomocy)	Gruszów 28	Tak w części parteru
Była szkoła w Rudnie Dolnym (obecnie	Rudno Dolne 31	nie

obiekt nie jest wykorzystywany)		
Byłe przedszkole w Hebdowie	Hebdów 142	nie

Źródło: Urząd Gminy i Miasta Nowe Brzesko

5.2 JAKOŚĆ SIECI KOMUNIKACYJNEJ I OBSŁUGI KOMUNIKACYJNEJ

Strona | 35

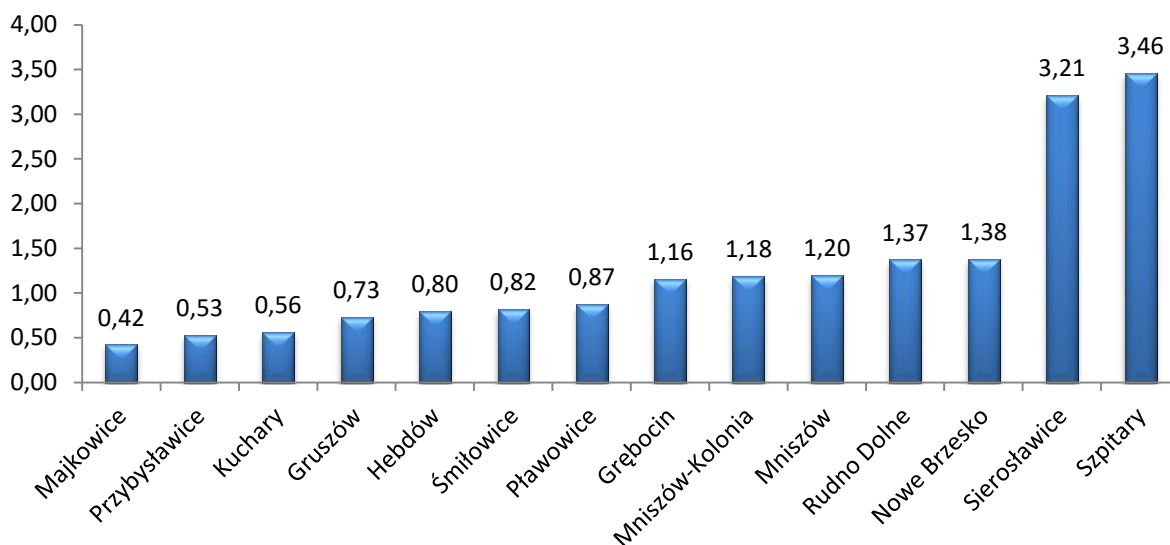
W gminie Nowe Brzesko transport zbiorowy realizowany jest przez podmioty prywatne. Dostępność transportową oceniono na bazie liczby przystanków i powierzchni poszczególnych sołectw i miasta Nowe Brzesko.

W całej gminie zlokalizowane są 63 przystanki, tj. 1,16/km². Najlepsze parametry dostępności transportu zbiorowego występują w Szpitarach i Sierosławicach (odpowiednio 3,46 i 3,21 przystanku/km²). Najmniejsza dostępność drogowa została zdiagnozowana w Majkowicach, Przybysławicach i Kucharach.

Tabela 22. DOSTĘPNOŚĆ PRZYSTANKÓW TRANSPORTU ZBIOROWEGO W GMINIE NOWE BRZESKO

MIASTO / SOŁECTWO	POWIERZCHNIA	LICZBA PRZYSTANKÓW	LICZBA PRZYSTANKÓW / km ²
Nowe Brzesko	725,4	10	1,38
Grębocin	345,8	4	1,16
Gruszów	410	3	0,73
Hebdów	753,8	6	0,80
Kuchary	359	2	0,56
Majkowice	237,5	1	0,42
Mniszów	333,4	4	1,20
Mniszów-Kolonia	168,8	2	1,18
Pławowice	458,1	4	0,87
Przybysławice	190,3	1	0,53
Rudno Dolne	510,9	7	1,37
Sierosławice	280,6	9	3,21
Szpitary	173,5	6	3,46
Śmiłowice	488,9	4	0,82
GMINA	5436	63	1,16

Źródło: <http://miip.geomalopolska.pl/imap>, opracowanie własne

Wykres 17. DOSTĘPNOŚĆ PRZYSTANKÓW TRANSPORTU ZBIOROWEGO W GMINIE NOWE BRZESKOŹródło: <http://miip.geomalopolska.pl/imap>, opracowanie własne

Opisu jakości obsługi dokonano na bazie rozkładów jazdy podmiotów świadczących usługi transportowe, zgodnie z danymi Powiatu Proszowickiego. Wskaźnik dotyczy liczby kursów realizowanych z uwzględnieniem poszczególnych jednostek referencyjnych. Kurs do danej miejscowości i kurs powrotny policzono jako jeden. Wzięto również pod uwagę przejazdy autobusów na dłuższych trasach, o ile zatrzymują się w dwóch lokalizacjach na terenie gminy. Nie wzięto natomiast pod uwagę dowozu dzieci i młodzieży do szkół, stanowiącego ustawy obowiązek Gminy.

Z poniższych danych wynika, że stosunkowo dobra sytuacja występuje w mieście Nowe Brzesko, a także w miejscowościach Szpitary i Sierosławice. W pozostałych miejscowościach albo brak transportu publicznego, albo ma on charakter szczątkowy.

Tabela 23. POŁĄCZENIA TRANSPORTU ZBIOROWEGO W JEDNOSTKACH REFERENCYJNYCH GMINY NOWE BRZESKO

	LICZBA KURSÓW W GRANICACH POWIATU PROSZOWICKIEGO	LICZBA KURSÓW NA DŁUŻSZYCH TRASACH	ŁĄCZNIE
Grębocin	3	0	3
Gruszów	0	0	0
Hebdów	0	0	0
Kuchary	3	0	3
Majkowice	3	0	3
Mniszów	3	0	3
Mniszów-Kolonia	3	0	3
Nowe Brzesko	13	4	17
Pławowice	0	0	0
Przybyśławice	3	0	3
Rudno Dolne	0	0	0
Sierosławice	3	4	7
Szpitary	13	0	13

Śmiłowice	3	0	3
GMINA - ŚREDNIA	3,57	0,57	4,14

Źródło: www.proszowice.upow.gov.pl, www.e-podroznik.pl

POZIOM BEZPIECZEŃSTWA NA DROGACH

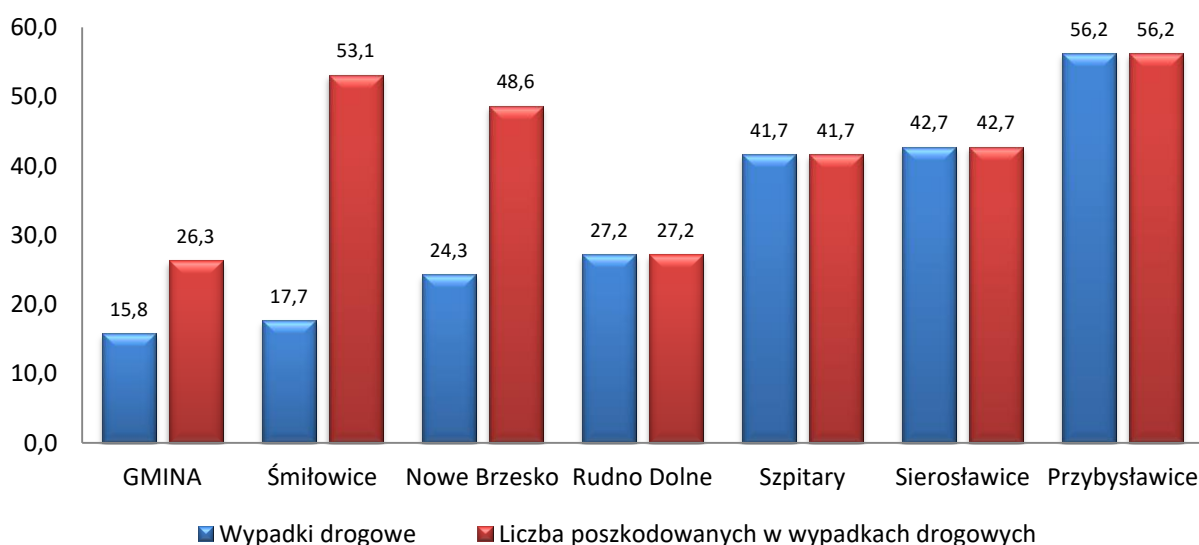
Strona | 37

Jak wykazano wcześniej, terytorium gminy z północy na południe i ze wschodu na zachód przecinają ważne szlaki komunikacyjne, którymi co dzień porusza się ok. 9 tys. pojazdów, w dużej części samochodów ciężarowych.

Kształt sieci komunikacyjnej w oczywisty sposób wpływa na bezpieczeństwo mieszkańców. Średnio w gminie na 10 tys. mieszkańców zdarzyło się 15,8 wypadków drogowych, w których poszkodowane zostały 26,3 osoby. Do wypadków dochodziło w miejscowości Nowe Brzesko (4 wypadki, 8 osób poszkodowanych), Przybysławice, Rudno Dolne, Sierosławice, Szpitary (po jednym wypadku i po jednej osobie poszkodowanej) i w Śmiłowicach (1 wypadek, 3 osoby poszkodowane).

Statystycznie, w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców, najczęściej do wypadków dochodziło w miejscowościach Przybysławice, Sierosławice i Szpitary.

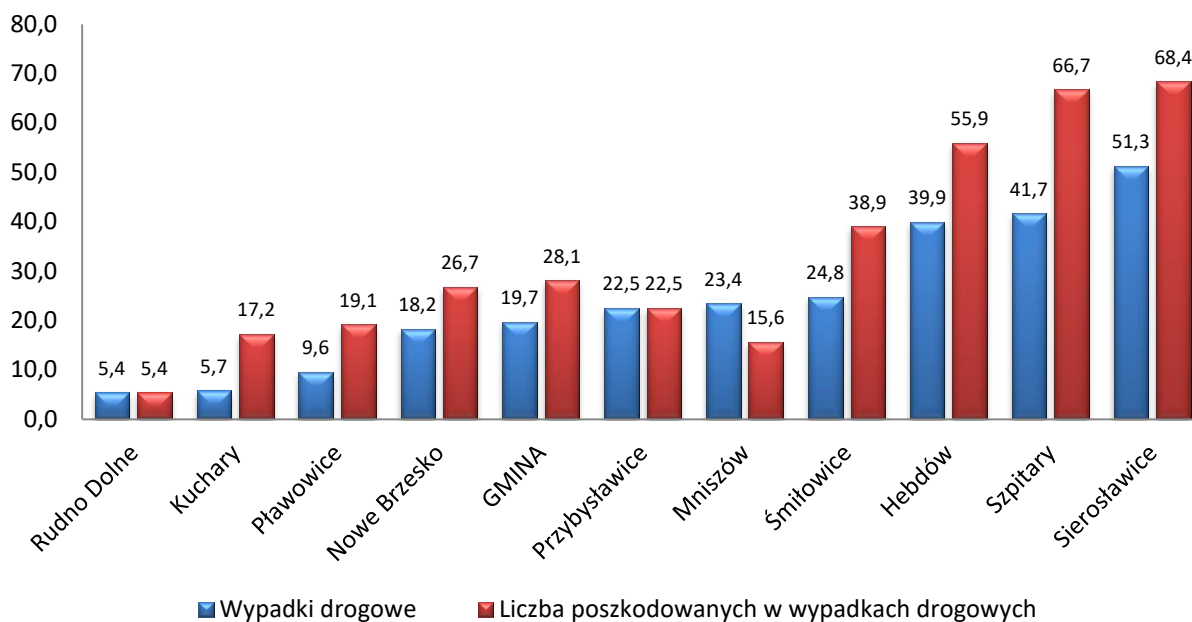
Wykres 18. PARAMETRY ZAGROZEŃ NA DROGACH W SOŁECTWACH GMINY NOWE BRZESKO W 2015 ROKU

Źródło: www.statystyka.policja.pl, Komenda Powiatowa Policji w Proszowicach, opracowanie własne

Poniżej przedstawiono średnie roczne parametry zagrożeń na drogach w latach 2011 - 2015. W badanym okresie na 10 tys. mieszkańców przypadało w gminie 19,7 wypadku. Najwyższy poziom zagrożenia odnotowano w Sierosławicach, Szpitarach i Hebdowie.

Wykres 19. PARAMETRY ZAGROŻEŃ NA DROGACH W SOŁECTWACH GMINY NOWE BRZESKO W LATACH 2011 - 2015

Źródło: www.statystyka.policja.pl, Komenda Powiatowa Policji w Proszowicach, opracowanie własne

5.3 ODLEGŁOŚĆ OD INFRASTRUKTURY UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ

Dla określenia poziomu dostosowania infrastruktury publicznej do potrzeb mieszkańców, przeanalizowano odległość poszczególnych terenów mieszkalnych od najistotniejszych typów obiektów publicznych:

- kulturalnych,
- wielofunkcyjnych.

Brak wskaźników, które pozwalałyby jednoznacznie stwierdzić, jaka odległość od infrastruktury użyteczności publicznej, zapewnia dobrą dostępność. Wskazówką dla określenia akceptowalnej odległości do obiektu użyteczności publicznej mogłaby być przywoływana wcześniej Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, stanowiąca, że do zadań Gminy należy organizacja bezpłatnego transportu, gdy placówka szkolna położona jest od miejsca zamieszkania przynajmniej 3 km (w przypadku przedszkolaków i uczniów klas I-IV szkoły podstawowej) i 4 km (w przypadku starszych dzieci).

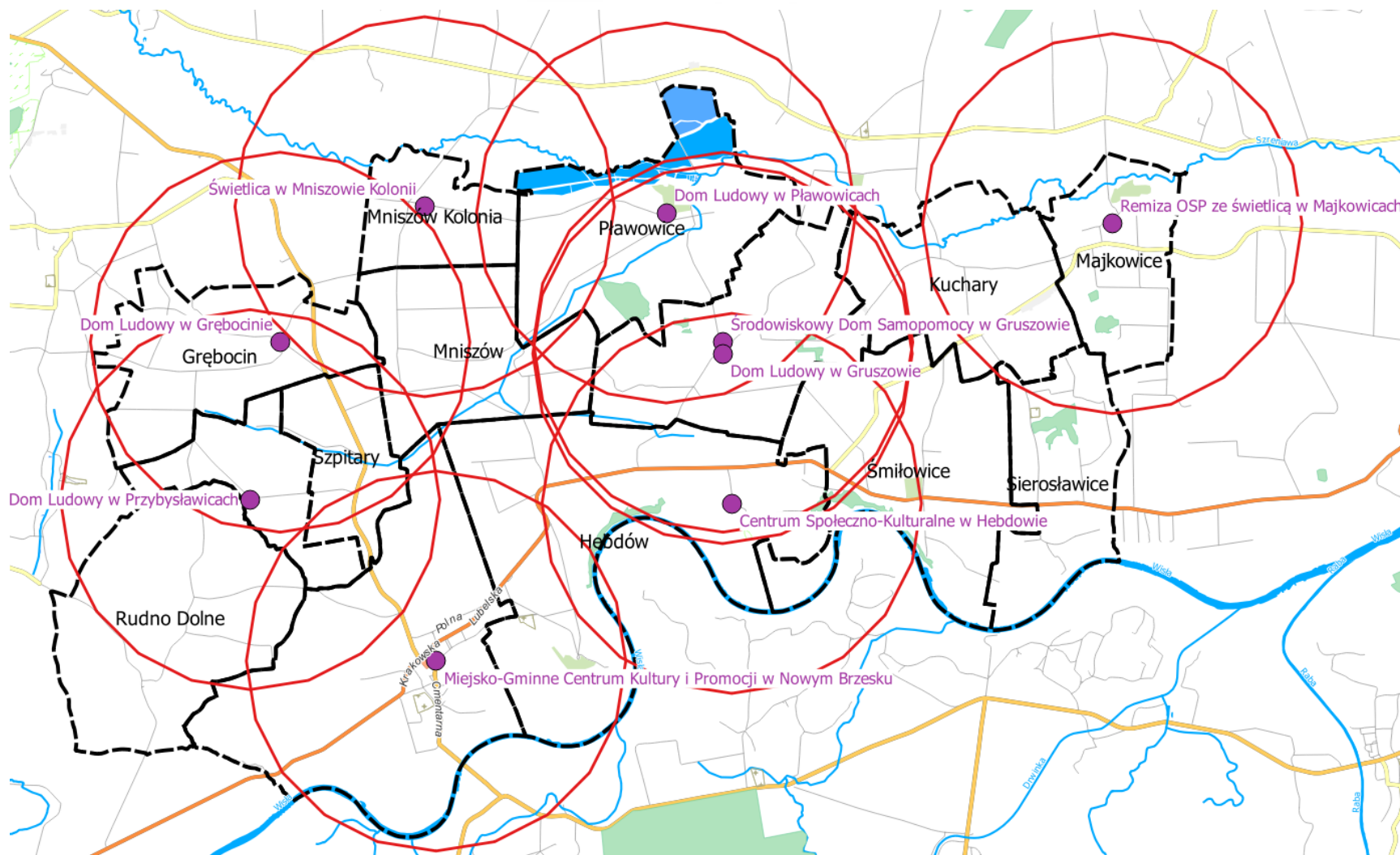
Ustawodawca stwierdza zatem, że odległość 3 - 4 km to deficyt o skali, która wymaga bezwarunkowej interwencji ze strony Gminy. Na potrzeby Diagnozy przyjęto, że połowa tej odległości, tj. 1,5 - 2 km stanowi początek deficytu przestrzennego.

Na mapie (rys. 3) zaznaczono poszczególne obiekty użyteczności publicznej wpisane w okręgi o promieniu 2 km. Z analizy wynika, że zdecydowaną większość obszarów mieszkalnych dzieli od głównych obiektów kultury i wielofunkcyjnych mniej niż 1,5 - 2 km. Dystans jest większy w przypadku miejscowości Sierosławice, przy czym pamiętać należy o działającej tam placówce edukacyjnej (szkoła podstawowa i gimnazjum).

WNIOSKI - PARAMETRY PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNE

Gmina posiada znaczną bazę obiektów o charakterze społecznym. Niemal w każdym sołectwie znajduje się budynek, mogący służyć celom rozwoju kultury czy aktywności pozarządowej. Wyjątkiem jest sołectwo Kuchary, jednak w tym przypadku, ze względu na położenie i niewielką powierzchnię, mieszkańcy mają możliwość korzystania z obiektów zlokalizowanych w sąsiednich sołectwach.

Układ drogowy w gminie z jednej strony umożliwia większości mieszkańców stosunkowo dogodny transport, ale jest też przyczyną kumulacji zagrożeń. Na uwagę zasługuje fakt, że niski poziom bezpieczeństwa na drogach odnotowano w Przybysławicach i to pomimo faktu, iż przez sołectwo nie biegną drogi wyższego rzędu (krajowa lub wojewódzka).

Rysunek 2. ODDZIAŁYWANIE TERYTORIALNE OBIEKTÓW KULTURY I OBIEKTÓW WIELOFUNKCYJNYCH W GMINIE NOWE BRZESKO

6. BAZA TECHNICZNA

Z punktu widzenia potrzeb rewitalizacyjnych, zgodnie z Ustawą z dn. 9 października 2015 r. o rewitalizacji, szczególne znaczenie mają stan budynków (również mieszkalnych) oraz możliwości ich efektywnego użytkowania, w sposób niestanowiący uszczerbku dla środowiska.

Rozwój technologii i postępujące za nim zmiany prawne sprawiają, że stan budynków w kraju systematycznie się poprawia - dotyczy to przede wszystkim efektywności energetycznej.

Opis bazy technicznej budynków przeprowadzono z podziałem na:

1. Opis zasobów mieszkalnych,
2. Opis możliwości efektywnego użytkowania zasobów mieszkalnych (model grzewczy).

6.1 ZASOBY MIESZKALNE

Podstawowym parametrem dla oceny stanu bazy mieszkaniowej, poza powierzchnią i rodzajem budynków (jednorodzinne lub wielorodzinne), jest wiek budynków. Starsze budynki, w związku z wykorzystaniem starszych materiałów i technologii, charakteryzują się większą energochłonnością. W dodatku często ze względów technicznych, możliwości prowadzenia całościowych prac termomodernizacyjnych są ograniczone.

Tabela 24. STRUKTURA WIEKU BUDYNKÓW W KRAJU

OKRES BUDOWY	PRZED 1918	1918 - 1944	1945 - 1970	1971 - 1978	1979 - 1988	1989 - 2002	2003 - 2011	ROK BUDOWY NIEZNANY / W TRAKCIE BUDOWY
UDZIAŁ W ZASOBIE MIESZKAŃ	7%	14%	25%	12%	14%	12%	9%	12%

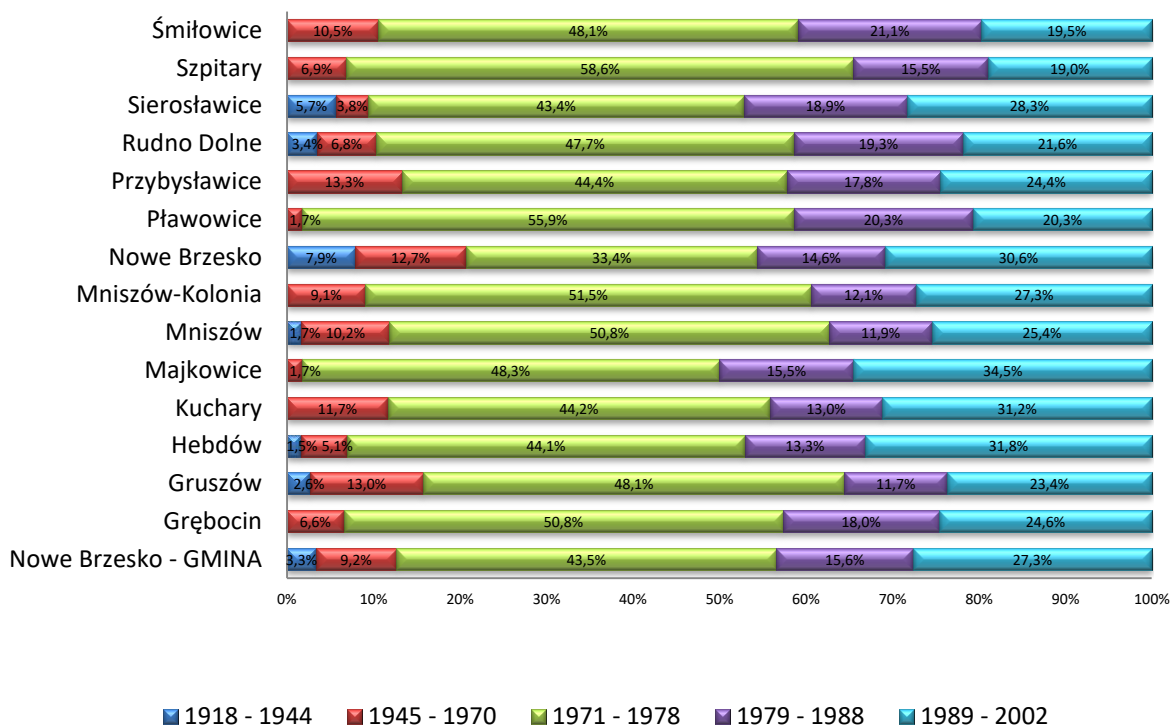
Źródło: Krajowy Plan mający na celu zwiększenie liczby budynków o niskim zużyciu energii.

Jak wynika z powyższego zestawienia, około połowy budynków w kraju wzniesionych zostało pomiędzy 1945, a 1989 rokiem. Jest to liczba szacunkowa, bowiem ostatnie całościowe badania odnośnie wieku budynków zostały przeprowadzone w 2002 roku w czasie Narodowego Spisu Powszechnego. Dodatkową trudnością dla badań statystycznych jest fakt, że wiek niektórych budynków (zwłaszcza starszych) pozostaje nieznan. Wobec tego, stan bazy lokalowej w sołectwach i mieście Nowe Brzesko opisano wobec tego za pomocą współczynników:

- Udział lokali mieszkalnych wzniesionych do roku 1944,
- Udział lokali mieszkalnych wzniesionych w latach 1945 - 1970,
- Udział lokali mieszkalnych wzniesionych w latach 1971 - 1978,
- Udział lokali mieszkalnych wzniesionych w latach 1979 - 1988,
- Udział lokali mieszkalnych wzniesionych w latach 1989 - 2002,

w zasobach poszczególnych sołectw gminy. Budynki, których wiek jest nieznan, zostały pominięte.

Wykres 20. SZACUNKOWA STRUKTURA WIEKU BUDYNKÓW MIESZKALNYCH W GMINIE NOWE BRZESKO

Jak wynika z powyższego zestawienia, szybki rozwój bazy mieszkaniowej nastąpił dopiero w latach 70. XX wieku. Odsetek obiektów wzniesionych wcześniej w całej gminie nie przekraczał w momencie przeprowadzania badania 12,5%. Największa liczba budynków wzniesionych przed tym rokiem, a zatem wykazująca wyższe zapotrzebowanie na energię grzewczą, powstała w miejscowości Nowe Brzesko (20,6%). Biorąc jednak pod uwagę statystyki zasobów mieszkalnych w województwie małopolskim i w kraju, należy uznać, że jest to niewielki odsetek.

Poniżej przedstawiono szacowany udział budynków wzniesionych przed 1970 rokiem w zasobach mieszkalnych w 2016 roku. Najwyższy odsetek starych budynków znajduje się w miejscowościach Mniszów i Pławowice - w obydwu przypadkach powyżej 60%. Parametry powyżej średniej gminy, wynoszącej 53,7% odnotowano również w miejscowościach Gruszów, Majkowice, Rudno Dolne i Śmiłowice.

Tabela 25. SZACOWANY ODSETEK BUDYNKÓW MIESZKALNYCH WZNIESIONYCH DO 1970 ROKU

	WZNIESIONE DO 1918 ROKU	WZNIESIONE W LATACH 1918 - 1944	WZNIESIONE W LATACH 1945 - 1970	ŁĄCZNIE
Grębocin	0,0%	5,6%	43,1%	48,6%
Gruszów	2,2%	11,1%	41,1%	54,4%
Hebdów	1,5%	5,0%	43,0%	49,5%
Kuchary	0,0%	9,6%	36,2%	45,7%
Majkowice	0,0%	2,0%	56,0%	58,0%
Mniszów	1,8%	10,7%	53,6%	66,1%
Mniszów-Kolonia	0,0%	7,5%	42,5%	50,0%
Nowe Brzesko	7,2%	11,5%	30,4%	49,1%

Pławowice	0,0%	1,8%	60,0%	61,8%
Przybysławice	0,0%	12,2%	40,8%	53,1%
Rudno Dolne	3,4%	6,8%	47,7%	58,0%
Sierosławice	4,6%	3,1%	35,4%	43,1%
Szpitary	0,0%	5,4%	45,9%	51,4%
Śmiłowice	0,0%	10,5%	48,1%	58,6%
GMINA	3,2%	8,8%	41,7%	53,7%

Źródło: GUS, dane Urzędu Miejskiego

Strona | 43

6.2 MODEL GRZEWczy W BUDYNKACH MIESZKALNYCH

Obiekty mieszkalne w gminie Nowe Brzesko ogrzewane są niemal wyłącznie z wykorzystaniem paliwa stałego, najczęściej węgla. Sieć gazowa w niewielkim stopniu wykorzystywana jest w mieście Nowe Brzesko - spośród 503 budynków mieszkalnych, 52 ogrzewane są gazem (dane GUS).

Struktura grzewcza oceniana była w Planie Gospodarki Niskoemisyjnej, sporządzonym w 2015 roku. W Diagnostyce dla oceny jej efektywności zastosowano współczynnik liczby budynków ogrzewanych węglem/km².

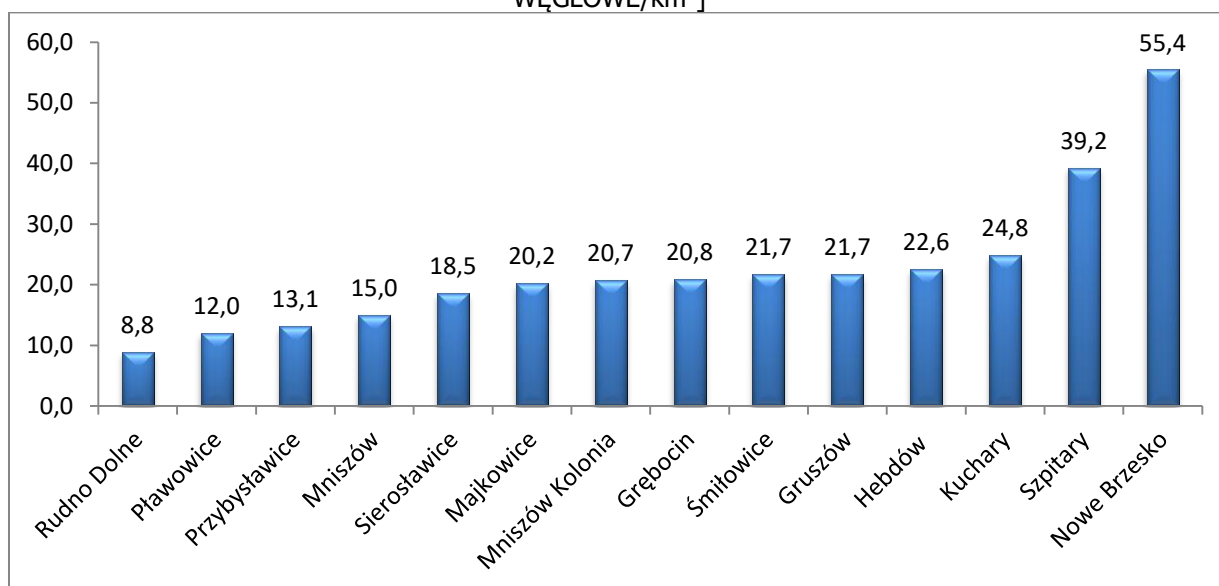
Z analizy wynika, że średnio w gminie na km² przypada 24 kotły węglowe. Największe nagromadzenie węglowych instalacji grzewczych w obiektach mieszkalnych występuje w mieście Nowe Brzesko, co łączyć należy z największym zagęszczeniem ludności i zabudowy mieszkalnej. Wyższe niż średnio w gminie parametry odnotowano również w Szpitarach i Kucharach. Dane przedstawiono z wyłączeniem kotłów na ekogroszek.

Tabela 26. POZIOM WYKORZYSTANIA WĘGLA DO CELÓW GRZEWczyCH

SOŁECTWO	LICZBA MIESZKAŃ	PIECE WĘGLOWE	ODSETEK MIESZKAŃ OGRZEWANYCH PIECAMI WĘGLOWYMI	POWIERZCHNIA [ha]	LICZBA PIECÓW / km ²
Pławowice	55	55	100,0%	458,14	12,0
Sierosławice	65	52	80,0%	280,55	18,5
Przybysławice	49	25	50%	190,27	13,1
Kuchary	94	89	94,7%	358,97	24,8
Śmiłowice	133	106	80,0%	488,9	21,7
Hebdów	200	170	85,3%	753,8	22,6
Mniszów	56	50	89,3%	333,44	15,0
Mniszów Kolonia	40	35	87,5%	168,79	20,7
Majkowice	50	48	96,0%	237,48	20,2
Rudno Dolne	88	45	50%	510,93	8,8
Szpitary	74	68	91,9%	173,48	39,2
Gruszów	90	89	98,9%	410,01	21,7
Grębocin	72	72	100,0%	345,8	20,8
Nowe Brzesko	503	402	79,9%	725,41	55,4
GMINA	1569	1306	83,2%	5435,97	24,0

Źródło: Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Nowe Brzesko

Wykres 21. UŻYTKOWANIE INSTALACJI WĘGLOWYCH W GMINIE NOWE BRZESKO [INSTALACJE WĘGLOWE/km²]

Źródło: Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla gminy Nowe Brzesko, opracowanie własne

7. WYZNACZENIE OBSZARU ZDEGRADOWANEGO

7.1 ANALIZA ZBIORCZA DEFICYTÓW

Zasady wyznaczania obszaru zdegradowanego wynikają z Ustawy z dn. 9 października 2015 r. o rewitalizacji, stanowiącej, że dany obszar może zostać uznany za zdegradowany, pod warunkiem spełnienia równocześnie dwóch warunków:

1. Musi charakteryzować się deficytami w sferze społecznej, w tym wysokim poziomem bezrobocia, ubóstwa, przestępczości czy niskim poziomem edukacji lub kapitału społecznego.
2. Musi charakteryzować się dodatkowymi deficytami w przynajmniej jednej z wymienionych sfer: gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej lub technicznej.

Dla przejrzystości procesu wyznaczania obszaru zdegradowanego, zebrano w tabelach najważniejsze wskaźniki, analizowane w części opisowej dokumentu:

1. Wskaźniki deficytów społecznych w poszczególnych sołectwach i mieście Nowe Brzesko.
2. Wskaźniki deficytów w sferach: gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej.

Przy określeniu poziomu deficytowego poszczególnych cech, wykorzystano parametry analizowane we wcześniejszych częściach Diagnozy. Parametry w poszczególnych sołectwach porównano z ogólnymi parametrami w gminie Nowe Brzesko.

Tabela 27. PARAMETRY OCENY DEFICYTÓW SPOŁECZNYCH, GOSPODARCZYCH, ŚRODOWISKOWYCH, PRZESTRZENNO-FUNKcjONALNYCH I TECHNICZNYCH W GMINIE

CECHA	PARAMETR	ŚREDNI POZIOM W GMINIE
Bezrobocie	Liczba przyznanych zasiłków z tytułu bezrobocia / 1000 os.	11,1
Ubóstwo	Liczba zasiłków przyznanych w 2015 roku na 1000 mieszkańców,	53,9
Przestępczość	Liczba przypadków kradzieży z włamaniem i kradzieży cudzej rzeczy / 10 tys. os.	38,62
Poziom edukacji	Średni wyniki sprawdzianu po 6. klasie szkoły podstawowej w latach 2011 - 2016	62,4%
Poziom kapitału społecznego	Średnia frekwencja wyborcza w wyborach z lat 2014 - 2015	43,81
Poziom uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym	Liczba organizacji pozarządowych / 1000 os.	2,81
Aktywność gospodarcza	Liczba podmiotów gospodarki narodowej na 10 tys. mieszkańców w wieku produkcyjnym	1271,5
Stabilność gospodarcza	Udział podmiotów aktywnie działających w 2017 roku wśród wszystkich podmiotów rejestrowanych w latach 2012 - 2017 (CEiDG)	58,4%
Przekroczenia standardów jakości środowiska	Kumulacja źródeł zanieczyszczeń, w tym liniowych źródeł zanieczyszczeń powietrza i źródeł hałasu	W zależności od obszaru
Dostępność transportu zbiorowego	Liczba kursów transportu zbiorowego w dni powszednie	4,14
Dostępność infrastruktury użyteczności publicznej	Obecność w miejscowości ogólnodostępnego obiektu społecznego lub kultury	W zależności od obszaru
Model grzewczy w budynkach mieszkalnych	Odsetek budynków, w których wykorzystuje się do ogrzewania węgiel	22,6
Wiek bazy mieszkaniowej	Udział budynków mieszkalnych wzniesionych przed 1970 rokiem	53,7%

Źródło: Opracowanie własne

Wybór jednostek referencyjnych przeznaczonych do włączenia do obszaru zdegradowanego i rewitalizacji podzielono na dwa etapy:

- W pierwszym etapie przeanalizowano nasilenie deficytów społecznych opisywanych we wcześniejszych rozdziałach. Dla poszczególnych wskaźników przyznano maksymalną punktację od 2 do 5, zgodnie z szacowanym wpływem na ogólną sytuację społeczną. Liczba przyznanych punktów we wskazanym przedziale jest przyznawana zgodnie z wartością wskaźnika.
- W drugim etapie analizowane były jednostki, które osiągnęły najwyższy poziom punktowy w pierwszym etapie. W przypadku stwierdzenia nasilenia któregoś z pozostałych deficytów, tj. gospodarczego, środowiskowego, przestrzennego lub technicznego, jednostka kwalifikuje się do obszaru zdegradowanego. Przyjęto następujące założenia:
 - W sferze gospodarczej deficyt jest stwierdzony w momencie, gdy liczba podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 1000 mieszkańców jest niższa niż średnia w gminie oraz gdy poziom stabilności zgodnie z danymi CEIDG jest niższy niż średnia w gminie,
 - W sferze środowiskowej deficyt jest stwierdzany, gdy przez miejscowość przebiega droga krajowa 79, stanowiąca główne źródło zanieczyszczeń powietrza oraz zanieczyszczenia hałasem. Wobec ruchu na poziomie 6,5 tys. pojazdów dziennie, w tym ponad 1000 ciężarówek, zanieczyszczenie z niskiej emisji czy zanieczyszczenia komunalne nawet w przypadku zabudowy szeregowej nie mają istotnego znaczenia.
 - W sferze przestrzennej deficyt jest stwierdzany, gdy w miejscowości nie ma ogólnodostępnego budynku społecznego lub budynku kultury, a w dodatku liczba połączeń transportem zbiorowym jest mniejsza niż średnio w gminie,
 - W sferze technicznej deficyt jest stwierdzany, gdy odsetek budynków mieszkalnych wzniesionych do 1970 roku, a także odsetek mieszkań ogrzewanych węglem jest większy niż średnio w gminie.

Tabela 28. PRZEGLĄD DEFICYTÓW SPOŁECZNYCH W GMINIE

	BEZROBOCIE	UBÓSTWO	EDUKACJA	PRZESTĘPCZOŚĆ	UCZESTNICTWO W ŻYCIU PUBLICZNYM	POZIOM KAPITAŁU SPOŁECZNEGO	PUNKTACJA
Grębocin				41	40,67		3
Mniszów				39	40,67	0	5
Nowe Brzesko	14,6	58,3		43			5
Śmiłowice			55,6		39,29	1,77	5
Majkowice			55,6		39,29		4
Gruszów				41	41,55		2
Pławowice				143	41,55	0	5
Hebdów	18,6	73,1			41,5	2,66	9
Kuchary			55,6		41,55		3
Mniszów-Kolonia	12,1				40,67		3
Sierosławice		59,8	55,6	43	39,29	0	8
Przybysławice	16,9	73		112	40,67	0	12
Rudno Dolne	16,3	133,2		54	40,67	2,72	13
Szpitary				42	40,67		3
GMINA	11,1	53,9		39	43,81		
1 PUNKT	11,1 - 12,6	53,9 - 69,8		38,6 - 100	41,5 - 43,8	1,6 - 2,81	
2 PUNKTY	12,7 - 14,2	69,9 - 85,7	55,6	100,1 - 160	39,2 - 41,4	0 - 1,5	
3 PUNKTY	14,3 - 15,8	85,8 - 101,6					
4 PUNKTY	15,9 - 17,4	101,7 - 117,5					
5 PUNKTÓW	17,5 - 19	117,6 - 133,4					

Źródło: Opracowanie własne

Wykres 22 PUNKTOWA OCENA DEFICYTÓW SPOŁECZNYCH W GMINIE NOWE BRZESKO

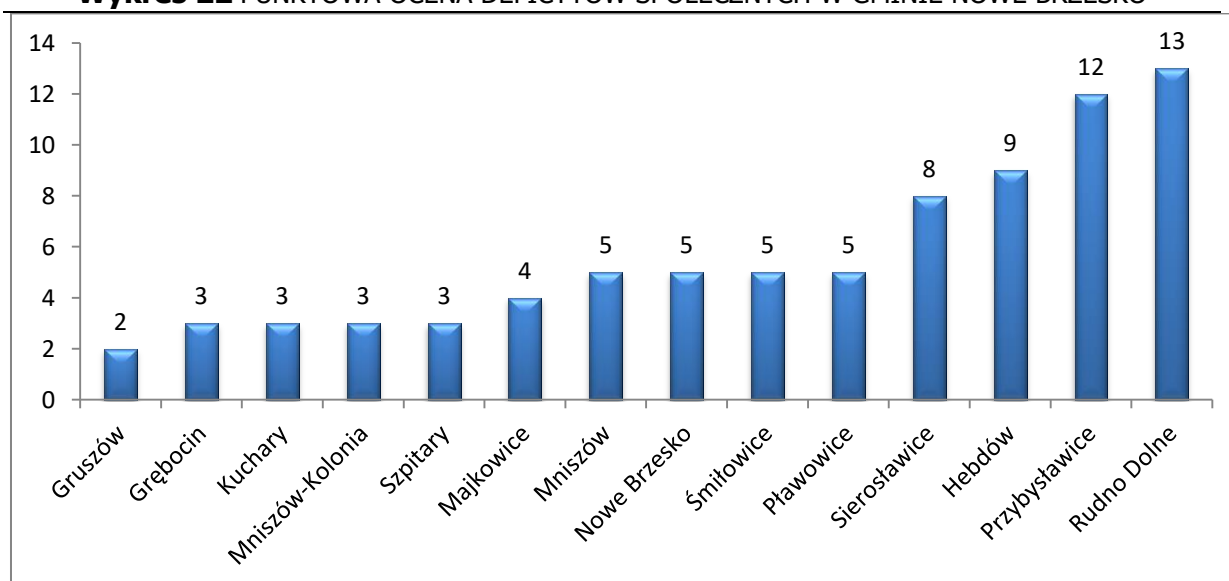

Tabela 29. PRZEGLĄD DEFICYTÓW GOSPODARCZYCH, ŚRODOWISKOWYCH, PRZESTRZENNO-FUNKcjONALNYCH I TECHNICZNYCH W GMINIE

	GOSPODARKA		ŚRODOWISKO	PRZESTRZEŃ		SFERA TECHNICZNA		DEFICYTY
	AKTYWNOŚĆ GOSPODARSTWA	STABILNOŚĆ GOSPODARSTWA	ŹRÓDŁA ZANIECZYSZCZEŃ	LICZBA KURSÓW TRANSPORTU ZBIOROWEGO W DNI POWSZE DNI	OBECNOŚĆ W JEDNOSTCE OGÓLNODOSTĘPNEGO OBIEKTU SPOŁECZNEGO LUB KULTURY	ODSETEK BUDYNKÓW, OGRZEWAJĄCYCH PALIWAMI STAŁYMI	UDZIAŁ BUDYNKÓW W MIESZKALNYCH WZNIESIONYCH DO 1970 ROKU	
GMINA	1271,5	58,4%	DK 79 - TAK/ NIE	4,14	TAK/ NIE	83,2%	53,7%	
Hebdów	1125,3	56,7%	Obecność DK 79	0	TAK	85,3%	49,5%	Gospodarczy, środowiskowy
Sierosławice	1118,4	70%	Obecność DK 79	7	NIE	80%	43,1%	Gospodarczy, środowiskowy
Przybysławice	769,2	53,3%	NIE	3	TAK	50%	53,1%	Gospodarczy,
Rudno Dolne	807,2	50%	NIE	0	NIE	50%	58%	Gospodarczy, przestrzenny

Źródło: Opracowanie własne

7.2 WNIOSKI DLA WYZNACZENIA OBSZARU ZDEGRADOWANEGO I OBSZARU REWITALIZACJI

WYZNACZENIE OBSZARU ZDEGRADOWANEGO

Wcześniejsze analizy pozwoliły przedstawić wnioski i sugestie odnośnie wyznaczenia obszaru zdegradowanego w gminie. Sołectwami w największym stopniu dotkniętymi deficytami, a zatem typowanymi jako wchodzące w skład obszaru zdegradowanego są:

1. Przybysławice,
2. Rudno Dolne,
3. Sierosławice,
4. Hebdów.

Miejscowości uzyskały zgodnie z przyjętymi zasadami oceny od 8 do 13 punktów w sferze społecznej. Wskazuje to na występujący w nich porównywalny poziom deficytów. Co więcej, we wszystkich powyższych miejscowościach stwierdzono deficyty o charakterze gospodarczym, środowiskowym, przestrzenno-funkcjonalnym lub technicznym. Oznacza to, że zgodnie z postanowieniami ust. 1 art. 9 Ustawy z dn. 9 października 2015 r. o

rewitalizacji, istnieje podstawa dla włączenia wszystkich wymienionych miejscowości w skład obszaru zdegradowanego.

Ust. 2 art. 9 Ustawy z dn. 9 października 2015 r. o rewitalizacji stanowi, że istnieje możliwość podziału obszaru zdegradowanego na podobszary, w sytuacji gdy wszystkie one spełniają warunki stawiane obszarom zdegradowanym.

Strona | 49

Obszarem zdegradowanym zostały objęte wszystkie tereny mieszkalne zlokalizowane w jednostkach referencyjnych, wraz z przyległymi do nich terenami. Obszar zdegradowany ma zatem pełne uzasadnienie w prowadzonych badaniach statystycznych.

Tabela 30. PARAMETRY LUDNOŚCIOWE I TERYTORIALNE OBSZARU ZDEGRADOWANEGO

	POPULACJA		POWIERZCHNIA	
	[L.]	[%]	[Ha]	[%]
PRZYBYSŁAWICE	178	3,12%	162,3	2,98%
RUDNO DOLNE	368	6,46%	274,4	5,03%
SIEROSŁAWICE	234	4,11%	176,5	3,24%
HEBDÓW	752	13,20%	419,8	7,70%
ŁĄCZNIE	1532	26,89%	1033	18,94%

WYZNACZENIE OBSZARU REWITALIZACJI

Odnośnie obszaru rewitalizacji, Ustawa w art. 10 ust. 1 stwierdza, że:

1. Musi on charakteryzować się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk w obszarze społecznym oraz przynajmniej jednym z wymienionych: gospodarczym, środowiskowym, przestrzenno-funkcjonalnym lub technicznym,
2. Musi mieć istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego gminy,
3. Nie może być większy niż 20% powierzchni gminy i równocześnie nie może być zamieszkały przez więcej niż 30% mieszkańców gminy,
4. Może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic.

Jak wynika z powyższych danych, teoretycznie istnieje możliwość wskazania obszaru rewitalizacji dokładnie pokrywającego się z obszarem zdegradowanym - maksymalne parametry ludnościowe i terytorialne nie zostały przekroczone. Pojawia się jednak pytanie o sens takiego działania, tym bardziej, że włączanie znacznych połaci terenów rolnych do obszaru rewitalizacji nie jest zgodne z założeniem rewitalizacji - są to tereny niezamieszkałe lub o rozproszonej populacji.

Wobec powyższego przystąpiono do wyboru tych terenów, które ściśle spełniają założenia rewitalizacji.

Do obszaru rewitalizacji włączono te tereny w poszczególnych miejscowościach, które charakteryzują się zwartą lub stosunkowo zwartą zabudową mieszkalną. Wyłączono z obszaru działki rolne, a także tereny mieszkalne o zabudowie rozproszonej.

Na etapie delimitacji przeprowadzono ponadto badania jakościowe, w tym:

- Pogłębione wywiady z mieszkańcami oraz pracownikami jednostek organizacyjnych Gminy.
- Ankietyzację skierowaną do przedsiębiorców z poszczególnych podobszarów rewitalizacji.

Strona | 50

W granicach poszczególnych jednostek nie stwierdzono występowania terenów, które znacząco wyróżniałyby się na niekorzyść pod względem sytuacji społecznej czy gospodarczej. Dlatego głównym kryterium wyboru podobszaru rewitalizacji był fakt kumulacji zabudowy mieszkalnej. Dodatkowo badania jakościowe pozwoliły wyłączyć z podobszarów rewitalizacji tereny o stosunkowo dobrych parametrach społecznych:

Przybysławice - W wyniku konsultacji nie stwierdzono występowania obszarów o szczególnym nasileniu kryzysu. Z podobszaru rewitalizacji wyłączono zatem tereny mieszkalne o szczególnie rozproszonej zabudowie.

Rudno Dolne - W wyniku konsultacji społecznych zdecydowano o włączeniu do obszaru rewitalizacji terenów w centrum miejscowości Rudno Dolne, poszerzonych o obiekt i otoczenie byłej szkoły w Rudnie Dolnym, obecnie dostosowanej dla potrzeb mieszkania socjalnego, a także o przyległe tereny mieszkalne. Włączono również do obszaru rewitalizacji Józefów, stanowiący część wsi Rudno Dolne.

Sierosławice - Do podobszaru rewitalizacji włączono tereny zabudowy mieszkalnej przy drodze krajowej 79. W konsultacjach społecznych stwierdzono tu m.in. częstsze niż w innych rejonach problemy zdrowotne, wynikające z natężenia hałasu i spalin. Włączono również tereny wokół Zespołu Szkolno-Gimnazjalnego ze względu na ich dużą wagę dla społeczności lokalnej i możliwość prowadzenia działań rewitalizacyjnych.

Hebdów - Włączono do obszaru rewitalizacji zwarte tereny mieszkalne położone ściśle przy drodze krajowej 79. Spośród terenów zwartej zabudowy nie włączono Starego Brzeska (nie stwierdzono tu nasilenia typowego dla Hebdowa problemu bezrobocia, a znajdująca się tu remiza OSP jest w dobrym stanie) oraz Starego Hebdowa, który formalnie położony jest w sołectwie, ale w rzeczywistości, funkcjonalnie połączony jest poprzez DK 79 z miastem Nowe Brzesko.

Tabela 31. PARAMETRY LUDNOŚCIOWE I TERYTORIALNE OBSZARU ZDEGRADOWANEGO I OBSZARU REWITALIZACJI GMINY NOWE BRZESKO

	POPULACJA		POWIERZCHNIA	
	[L.]	[%]	[Ha]	[%]
PRZYBYSŁAWICE	134	2,4%	65,2	1,2%
RUDNO DOLNE	164	2,9%	24,4	0,4%
SIEROSŁAWICE	125	2,2%	47,8	0,9%
HEBDÓW	456	8,0%	150,6	2,8%
ŁĄCZNIE	879	15,4%	288	5,3%

ZNACZENIE PODOBSZARÓW DLA ROZWOJU GMINY NOWE BRZESKO

Podobszar I i II - PRZYBYSŁAWICE i RUDNO DOLNE

Główne tereny mieszkalne w Rudnie Dolnym i Przybysławicach położone są w odległości ok. 1,5 - 2,5 km od miasta Nowe Brzesko. Teren ma charakter wiejski - zabudowa jest rozproszona, a parametry środowiskowe, w związku z oddaleniem od głównym ciągów drogowych są zdecydowanie lepsze niż w centrum miasta Nowe Brzesko.

Strona | 51

Oznacza to, że teren spełnia wszelkie przesłanki dla rozwoju rozmaitych funkcji społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem funkcji rekreacyjnych. Proces odchodzenia od rolnictwa sprawia, że tereny w coraz większym stopniu pełnić będą funkcję wyłącznie mieszkalną, a w mniejszym - funkcję gospodarczą. Przy czym obserwowany będzie proces mocniejszego wiązania się funkcjonalnego z centrum gminy.

Podobszar III - SIEROSŁAWICE

Sierosławice położone są przy południowo-wschodniej granicy gminy, w obszarze mniejszego zagęszczenia ludności i aktywności gospodarczej. Niewątpliwym potencjałem miejscowości jest dobre połączenie drogowe z centrum gminy, tj. miastem Nowe Brzesko. W sołectwie działa szkoła podstawowa i gimnazjum. Znajdujący się tu budynek byłej szkoły może służyć celom rewitalizacji. W rezultacie Sierosławice stanowią istotne centrum usług publicznych dla wszystkich mieszkańców wschodniej części gminy.

Podobszar IV - HEBDÓW

Hebdów graniczy od zachodu z miastem Nowe Brzesko. Jak wykazano w Diagnozie, w ostatnich latach wzrost liczby podmiotów gospodarczych w mieście zatrzymał się - obecnie to ok. 2105 podmiotów gospodarki narodowej / 10 tys. mieszkańców w wieku produkcyjnym. "Nasylenie" miasta podmiotami gospodarczymi skutkowało koniecznością poszukiwania nowych terenów pod inwestycje i działalność usługową. W rezultacie nastąpił wzrost aktywności gospodarczej właśnie w Hebdowie. Niewątpliwym wpływ miał na to fakt połączenia dwóch jednostek drogą krajową 79. W następnych latach należy spodziewać się dalszego wzrostu gospodarczego w miejscowości, co w rezultacie wpłynie na poprawę sytuacji na rynku pracy w całej gminie, ale przede wszystkim w jej południowo-wschodniej części.

7.3 SUGESTIE DLA UCHWAŁY RADY GMINY O WYZNACZENIU OBSZARU ZDEGRADOWANEGO I REWITALIZACJI

Zgodnie z ust. 5 art. 9 Ustawy z dn. 9 października 2015 r. o rewitalizacji, Rada Miejska w Nowym Brzesku może ustanowić na obszarze rewitalizacji:

1. Prawo pierwokupu na rzecz Gminy wszystkich nieruchomości;
2. Zakaz wydawania decyzji o warunkach zabudowy, o której mowa w art. 59 Ustawy z dn. 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym dla wszystkich albo określonych w uchwale zmian sposobu zagospodarowania terenu, jeżeli stan zagospodarowania obszaru rewitalizacji oraz stopień jego pokrycia miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego wskazują, że nieustanowienie zakazu może doprowadzić do niekorzystnych zmian w zagospodarowaniu obszaru rewitalizacji, które prowadzić będą do pogłębienia niekorzystnych zjawisk

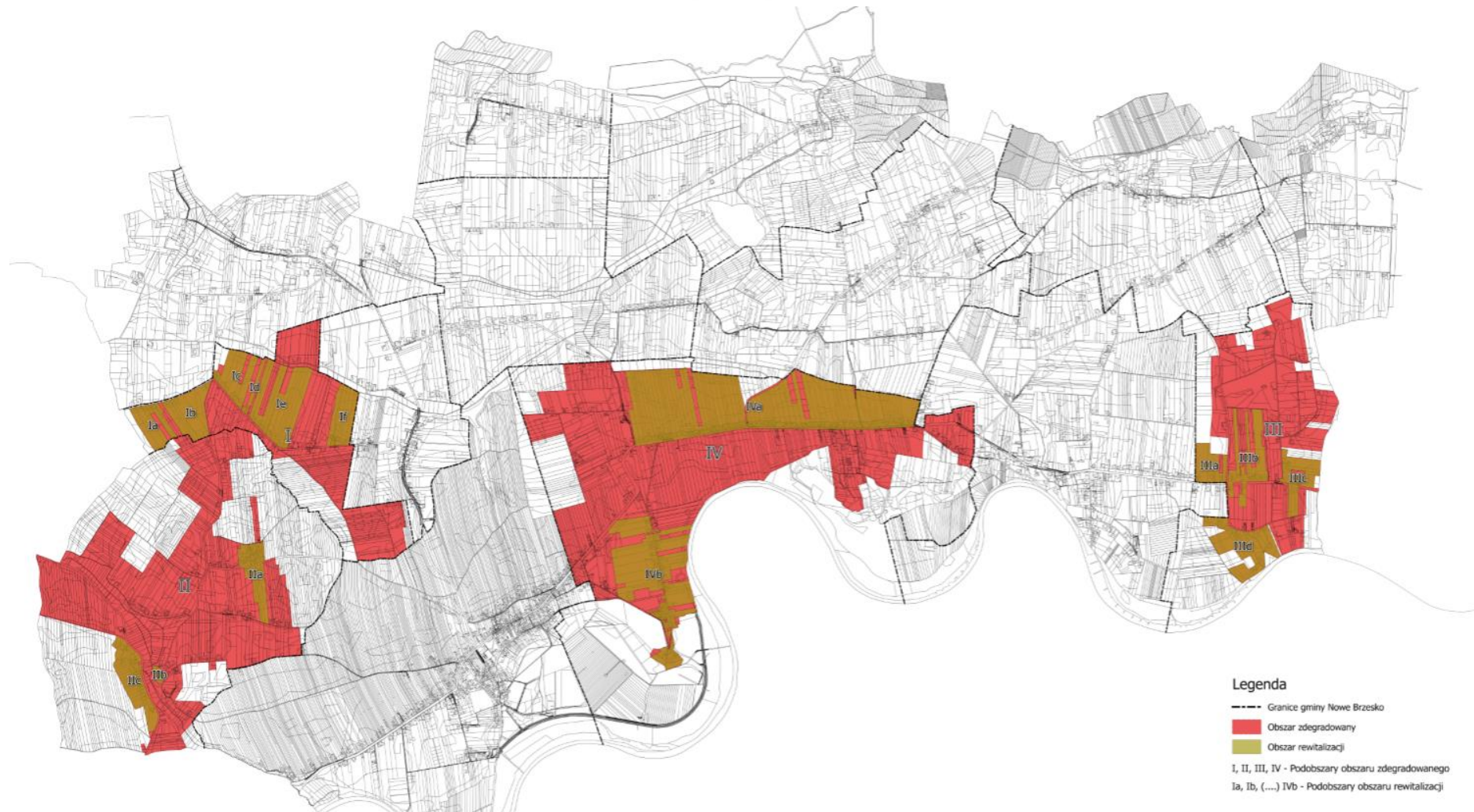
społecznych, gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych lub technicznych.

Ad 1. Należy pamiętać, że wprowadzenie uchwałą prawa pierwokupu Gminy prowadzi do powstania nowych obowiązków administracyjnych dla mieszkańców, którzy chcieliby zbyć nieruchomość, również poza obszarem rewitalizacji. W przypadku sprzedaży terenu lub obiektu budowlanego, właściciel zobowiązany będzie do załączenia do dokumentacji zaświadczenia potwierdzającego, że nieruchomość leży poza obszarem rewitalizacji.

Strona | 52

W związku z tym, że inwestycje prowadzone będą przede wszystkim na terenach należących do Gminy, zakłada się, że wprowadzenie uchwałą prawa pierwokupu w obszarze rewitalizacji nie będzie konieczne.

Ad 2. Tereny wskazane jako obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji nie są objęte miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego. Pomimo tego nie zakłada się wprowadzenia opisanego wyżej zakazu.

Rysunek 3. POGLĄDOWA MAPA OBSZARU ZDEGRADOWANEGO I OBSZARU REWITALIZACJI W GMINIE NOWE BRZESKO